

Vlada Crne Gore

Koordinacioni odbor za praćenje imlementacije sprovodenja Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica sa posebnim osvrtom na oblast Konik

**TREĆI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI MJERA IZ INTEGRISANOG AKCIONOG PLANA ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE
ZA TRAJNA RJEŠENJA PITANJA KOJA SE TIČU RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA U CRNOJ GORI, SA
POSEBNIM OSVRTOM NA PODRUČJE KONIKA ZA 2012. GODINU SA PREDLOGOM INTEGRISANOG AKCIONOG PLANA
ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE ZA TRAJNA RJEŠENJA PITANJA KOJA SE TIČU RASELJENIH I INTERNO
RASELJENIH LICA U CRNOJ GORI, SA POSEBNIM OSVRTOM NA PODRUČJE KONIKA ZA 2013. GODINU**

DECEMBAR 2012. GODINE

UVOD

Kako je raseljeništvo problem od nacionalnog, društvenog i međunarodnog značaja¹ Vlada je na sjednici od 28. jula 2011. godine usvojila Strategiju za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interna raseljenih lica u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na oblast Konik, sa Akcionim planom. Strategija obuhvata period od avgusta 2011. do decembra 2015. godine, a akcioni planovi za njenu imlementaciju donosiće se za period od godinu dana. Opšti cilj Strategije je rješavanje pitanje raseljenih i interna raseljenih lica na trajan i održiv način, u saradnji sa međunarodnom zajednicom i u skladu sa međunarodnim standardima i principima. Poštujući lični izbor raseljenih, Strategijom su definisana dva moguća rješenja ovog pitanja - lokalna integracija i dobrovoljni povratak, a Akcionim planom predviđeni su ciljevi i aktivnosti za njihovu realizaciju.

U cilju praćenja sprovođenja Strategije i koordinicije aktivnosti organa državne uprave, državnih organa i drugih nadležnih institucija na ovom planu Vlada je Odlukom od 22. septembra 2011. godine ("Službeni list CG, broj 48/11") obrazovala Koordinacioni odbor za praćenje imlementacije Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interna raseljenih lica sa posebnim osvrtom na oblast Konik.

Uopšteno govoreći, od usvajanja Strategije i Akcionog plana nadležni organi radili su predano na stvaranju pretpostavki za ispunjavanje ciljeva krovnih dokumenata u ovoj oblasti. Od 42 mjere koje se odnose na stvaranje kvalitetnijih uslova života za raseljeničku populaciju veći dio mjeru realizovane su ili se realizuju u kontinuitetu, a mjeru koje nisu realizovane u ovom izvještajnom periodu, njih osam, predviđene su kao obaveza nadležnih organa za 2013. godinu.

Koordinacioni odbor je do sada održao šest sjednica na kojima je razmatrao dinamiku realizacije aktivnosti predviđenih Akcionim planom i najbolje modele za rješavanje otvorenih pitanja sa kojima se susreću nosioci obaveza tokom realizacije aktivnosti predviđenih Akcionim planom.

Na V sjednici, koja je bila posvećena obilježavanju Svjetskog dana izbjeglica, pored članova Koordinacionog odbora prisustvovali su ambasadori Ausrije, Bugarske, Hrvatske, Ruske Federacije, Italije, Kine, Mađarske, Njemačke, Poljske, SAD, Slovačke, Turske, Ujedinjenog Kraljevstva, kao i šefovi međunarodnih organizacija DEU, UNHCR, UNICEF, OSCE, WHO, UNDP i IOM.

Na VI sjednici predstavljeni su ukupni rezultati Vlade Crne Gore ostvareni od donošenja Strategije do danas, koji se odnose na stvaranje kvalitetnijih uslova života za raseljeničku populaciju koja boravi na teritoriji Crne Gore. Nakon prezentacija učesnika razmotren je i jednoglasno usvojen Predlog trećeg izvještaja o realizaciji mjeru iz Integriranog akcionog plana za implementaciju Strategije za trajna rješenja pitanja koja se tiču raseljenih i interna raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na područje Konik za 2012. godinu i Predlog integriranog akcionog

---

¹ U Crnoj Gori boravi 8.502 interna raseljenih lica (IRL) sa Kosova i 2.688 raseljenih lica (RL) iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske (28.12.2012.)

plana za implementaciju Strategije za trajna rješenja pitanja koja se tiču raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na područje Konika za 2013. godinu.

U uvodnom dijelu ovog Izvještaja dat je osvrt na najznačajnije aktivnosti koje su ostvarene u izvještajnom periodu, a rezultati do sada realizovanih aktivnosti u cilju ispunjenja obaveza iz Akcionog plana dat je u tabelarnom prikazu ovog Izvještaja za svaku aktivnost pojedinačno (Prilog 1), kao i Predlog integrisanog akcionog plana za implementaciju Strategije za trajna rješenja pitanja koja se tiču raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na područje Konika za 2013. godinu (Prilog 2). Sastavni dio ovog Izvještaja su i Zaključci sa VI sjednice Koordinacionog odbora za praćenje imlementacije Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica sa posebnim osvrtom na oblast Konik.

I) LOKALNA INTEGRACIJA

1) Pravni status

Pravni status je najvažniji segment Strategije, ali i osnova za ostvarivanje ostalih prava raseljenih lica. Prvi koraci na ovom planu već su realizovani donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, kojim se propisuje da raseljena i interno raseljena lica zahtev za dobijanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem mogu podnijeti do 31.12. 2012. godine. Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova pripremilo je Predlog zakona o dopuni Zakona o strancima kojim će rok za podnošenje zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka raseljenim i interno raseljenim licima biti produžen do 31. decembra 2013. godine, što će RL/IRL dati dodatno vrijeme da prikupe neophodnu dokumentaciju i pokrenu proceduru regulisanja pravnog statusa u Crnoj Gori, kako bi ostvarili preduslove za kvalitetnu integraciju u crnogorsko društvo. U periodu od 7. novembra 2009. godine zaključno sa 17. decembrom 2012. godine, I/RL su podnijela ukupno 8.792 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, pozitivno je riješeno 5.338 zahtjeva, negativno je riješeno 26 zahtjeva, dok je po ostalim zahtjevima postupak u toku.

Kad je u pitanju prijem u crnogorsko državljanstvo sada je 887 raseljenih lica primljeno u državljanstvo Crne Gore, izdato je 109 garancija raseljenim licima da će steći crnogorsko državljanstvo u koliko donešu otpust iz državljanstva države čije državljanstvo posjeduju. U postupku rješavanja se nalazi 280 zahtjeva, koji će biti riješeni u zakonom predviđenom roku.

Dalje aktivnosti na rješavanju pitanja pravnog statusa odnosiće se na usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, kako bi raseljena i interno raseljena lica mogla da koriste set prava koji je obezbjeđen dobijanjem dozvole za stalno ili privremeno nastanjenje. Strategijom je prepoznata potreba izmjene i usklađivanja pravnog okvira kad je u pitanju Zakon o matičnim registrima, Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju, Pravilnik o kriterijumima, načinu, uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na

smještaj i ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza i Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Dogovoren je da će UNHCR i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori biti blagovremeno obavještavani o izmjenama i dopunama odgovarajućih zakona, kao i da će biće pozvani da budu članovi radnih grupa koje će pripremati ove zakone/ podzakonske akte.

Pored zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, kojim je stvoren preduslov za ostvarivanje pravnog statusa interno raseljenih i raseljenih lica, za pitanje lokalne integracije značajan je i Zakon o socijalnom stanovanju, za čiju pripremu je nadležno Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Planirano je da ovaj Zakon dâ odgovor na pitanje ko će biti titular imovine/ vlasnik objekata koji budu izgrađeni u okviru Regionalnog projekta i da reguliše pitanja koja se odnose na način upravljanja imovinom. Tokom III sjednice Koordinacionog odbora dogovoren je da se rad na ovom zakonu intezivira. S tim u vezi, Ministarstva održivog razvoja i turizma formiralo je Radni tim za izradu Nacrta zakona o socijalnom stanovanju u koji su bili uključeni i predstavnici: Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, Sekretarijata za zakonodavstvo, Zavoda za zbrinjavanje izbjeglica, Zajednice opština Crne Gore, Glavnog grada Podgorica, UNHCR i OSCE. U javoj raspravi Nacrta zakona značajno učešće su imali predstavnici nevladinog sektora, i to: CEDEM, UNO Libertask, Humanitarac, Mladi romi, Početak, Crnogorski ženski lobi, Centar za antidiskriminaciju „EKVISTA“, Udruženje paraplegičara Crne Gore i Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore. Pripremljeni Nact dobio je pozitivno mišljenje od strane nadležnih institucija, nakon čega će biti poslat Vladi na usvajanje.

U cilju otklanjanja eventualnih nedostataka preregistracije interno raseljenih lica, koja je sprovedena 2009. godine, u septembru 2011. godine formirana je Komisija za utvrđivanje broja interno raseljenih lica koja su odbijena na preregistraciji 2009. godine, a kojima je još uvjek potrebna zaštita, radi regulisanja statusa stranca sa stalnim nastanjnjem. Utvrđeni su i kriterijumi kojima će se Komisija rukovoditi u svom radu i na osnovu kojih će odobriti ili odbiti preregistraciju podnositelja zahtjeva. Komisija, kojom predsjedava predstavnik ZZZI, u saradnji sa predstavnicima UNHCR-a i MUP-a, primala je zahtjeve do kraja 2011. godine, nakon čega je započela sa analiziranjem svih individualnih slučajeva, te su do decembra 2012. razmotreni zahtjevi za 367 lica, od kojih je za 255 lice odobrena je preregistracija, odbijeno je 87 lica, obustavljeno je 25 zahtjeva, dok je u postupku rješavanja 9 lica.

Paralelno sa ovom aktivnošću MUP / Kancelarija za azil u saradnji sa UNHCR-om primala je zahtjeve za preispitivanje statusa lica čiji je status ispitan, ali nije potvrđen 2004. godine, a koja su se javila na javni poziv Kancelarije za azil 2009. godine. Kancelarija za azil prikupila je ukupno 227 zahtjeva i sprovela postupak preispitavanja statusa ovih lica, a osnovni kriterijum kojim se rukovodila u procesu preispitivanja bio je da li lice stalno boravi u Crnoj Gori. Postupak je sproveden u saradnji sa UNHCR-om, a u njemu su pojedinačno preispitani svi dostavljene zahtjevi i donešene odluke po njima. U toku je procedura za rješavanje statusa ovih lica, u skladu sa relevantnim propisima.

Kako bi se olakšala procedura pribavljanja dokumenata neophodnih za regulisanje statusa raseljenih i internu raseljenih lica, u sklopu tzv. procesa „Beogradska inicijativa“ održana su četiri sastanka Regionalne tehničke radne grupe za rješavanje ovog pitanja. Ova radna grupa, kojom presjedava Crna Gora, ostvarila je značajne rezultate u svom radu, animirala nadležne organe ovih država da aktivnije pristupe rješavanju pitanja raseljenih, internu raseljenih i izbjeglih lica, kao i povratnika, i otklonila sve nedoumice ili eventualne prepreke u pribavljanju dokumenata, utvrđivanja državljanstva ovih lica, jer su stvoreni pravni mehanizmi za regulisanje statusa, kako u državama porijekla ovih lica, tako i u državama prijema. Sljedeći, peti sastanak ove radne grupe najavljen je za 17. januar 2013. godine.

U okviru plana Radne grupe za informativnu kampanju u cilju informisanja raseljenih lica o apliciranju za status stranca sa stalnim nastanjnjem u Crnoj Gori, u saradnji sa UNHCR-om, završene su informativne sesije za raseljena i internu raseljena lica u opština Ulcinj, Bar (uključujući Sutomore), Cetinje, Budva, Tivat, Kotor, Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja. Planirano je da se nastavi sa sprovođenjem informativnih kampanja u skladu sa zakonskim rješenjima koja budu predviđena eventualnim izmjenama Zakona o dopuni Zakona o strancima, kako bi se podspješilo prijavljivanje ovih lica za status stranca sa stalnim nastanjnjem.

Kad je u pitanju Regionalni projekat - Beogradska inicijativa - Radna grupa za informativnu kampanju za Crnu Goru je krajem februara odlučila da i ovo pitanje uključi u svoje aktivnosti i s tim u vezi pripremila je plan novog kruga informativnih sesija za raseljena i internu raseljena lica na terenu. U narednom periodu na web situ Ministarstva rada i socijalnog staranja biće dostupne i informacije o svim fazama implementacije Regionalnog stambenog projekta, a distribuiraće se i informacije o Pilot projektu sa kojim će Crna Gora aplicirati u okviru RSP, posebno korisnicima koji će njime biti obuhvaćeni, ukoliko projekat bude odobren.

U skladu sa zaključcima usvojenim na IV sjednici Koordinacionog odbora za praćenje implementacije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i internu raseljenih lica, formirana je Ekspertska radna grupa za analiziranje pravnog položaja Vračana u Crnoj Gori, sa zadatkom da preporuči rješenje pravnog statusa ove populacije u Crnoj Gori. Ekspertska radna grupa je pripremila preporuke za rješavanje pravnog statusa ovih lica, na osnovu kojih im se omogućava pristup sticanju crnogorskog državljanstva prijemom i u tom smislu, a u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, pripremljen je tekst predloga Odluke o dopuni Odluke o kriterijumima za utvrđivanje uslova za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, koji je Vlada usvojila 11. oktobra 2012. godine. Razloge za predlaganje ovakvog rješenja, kad je u pitanju pravni status Vračana, Ekspertska radna grupa našla je i u pravnom poretku Crne Gore i međunarodnopravnim standardima. Takođe, imala je u vidu i posebnosti ove kategorije lica, kako u odnosu na ostale crnogorske zajednice, tako i u odnosu na lične autohtone manjine u regionu.

2) Obezbeđivanje smještaja

Ovo je jedan od ključnih elemenata za lokalnu integraciju I/RL, a planirano je da bude realizovan kroz regionalnu inicijativu, međunarodne donacije, povoljne kredite i sopstvene izvore. Doprinos Crne Gore ogledaće se prvenstveno u dodjeli zemljišta i obezbjeđivanju primarne infrastrukture.

Kad je u pitanju Zajednički regionalni program za trajno rješenje pitanja raseljenih lica (Sarajevski proces/Beogradska inicijativa) pripremljen je Nacrt institucionalnog, političkog i pravnog okvira za relizovanje stambenih projekata, koji podrazumijeva 3 nivoa upravljanja: Upravni odbor, koji sprovodi Koordinacioni odbor; Nacionalna jedinica za implementaciju (koordinira MRSS), a u koju ulaze predstavnici ZZZI, MVPEI, MF, GG PG, DJR, MUP, UNHCR i zajednica opština i Direkcija javnih radova, odnosno tehničko radno tijelo.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je 15.02.2012. godine formiralo stručni tim - Nacionalnu implementacionu jedinicu za izradu Nacionalnog stambenog projekta u okviru „Sarajevsog procesa- Beogradske inicijative“ sa zadatkom da izrade Nacionalni stambeni projekat zajedno sa opštinama, UNHCR-om, domaćim i stranim ekspertima. Preduzet je niz aktivnosti u saradnji sa Zajednicom opština u cilju ispunjavanja polaznih uslova za učešće u Nacionalnom stambenom projektu, a predsjednici opština iskazali su punu političku volju da podrže Nacionalni stambeni program, upodobe svoje detaljne urbanističke planove i definišu lokacije za izgradnju stambenih jedinica. Nacionalna implementaciona jedinica napravila je predlog Akcioneog plana, koji uključuje aktivnosti svih resora uključenih Nacionalni stambeni projekat.

Donatorska konferencija za Regionalni stambeni program, održana je u Sarajevu, 24. aprila 2012. Tom prilikom predstavljen je Regionalni stambeni program čija je ukupna vrijednost procjenjena na oko 584 miliona eura, od čega je predviđeni doprinos partnerskih zemalja iznosi oko 84 miliona eura. Od ukupno potraživanih 500 miliona eura za implemetaciju programa, na Donatorskoj konferenciji je kroz direktnе kontribucije sakupljeno 260.505.000 eura. Očekuje se da ovaj program značajno doprinese zatvaranju kampa Konik i ostalih kolektivnih centara za smještaj raseljenih i interno raseljenih lica

Strategijom je Kamp Konik prepoznat kao pitanje od posebnog značaja. S tim u vezi članovi Koordinacionog odbora posjetili ovu lokaciju kako bi sagledali do sada ostvarene i bili upoznati sa planiranim aktivnostima, koje se odnose na donošenje DUP-a i realizaciju IPA projekta.

U cilju stvaranja prepostavki za izgradnju 90 stambenih jedinica na području Konika Skupština Glavnog grada je 16.02.2012. godine donijela: Odluku o učešću Glavnog grada-Podgorice u izgradnji objekata kolektivnog stanovanja sa pratećim sadržajima, za potrebe realizacije projekta rješavanja stambenih pitanja interno raseljenih lica i stanovnika kampa Konik, Odluku o izmjenama i dopunama Generalnog urbanističkog plana za prostor Detaljnog urbanističkog plana "Konik-Vrela Ribnička II" u Podgorici i Odluku o Detaljnem urbanističkom planu "Konik-Vrela Ribnička II" u Podgorici. Ministarstvo rada i socijalnog staranja je pribavilo izvod iz planske dokumentacije i urbanističko tehničke uslove za DUP "Konik Vrela ribnička II" i to za: UP 1 u zoni "B" i UP 1 u zoni "A" čime su stvoreni uslovi za izradu projektnog zadatka i raspisivanja tendera od strane Direkcije javnih radova. U saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Direkcijom javnih radova Ministarstvo rada i socijalnog staranja je uradilo Projektni zadatak kako bi Direkcija javnih radova otpočela proceduru raspisivanja tendera za izradu glavnog građevinskog projekta kao i reviziju glavnog građevinskog projekta koja će biti završena do kraja 2012. godine. Za ovu namjenu je obezbijeđeno 100 000 00 eura.

Takođe, u cilju obezbjeđenja neophodnih uslova života na ovom području Glavni grad – Podgorica preko JP „Čistoća“ Podgorica pruža usluge odvoza komunalnog i drugih vrsta otpada. Troškovi ovog preduzeća za 2012. godinu po ovom osnovu iznos 65.245,63 €, a važno je istaći da su dugovanja ovom preduzeću po osnovu neizmirenih obaveza od 1.11.2007. godine do danas 238.745,55€. Takođe, JP “Vodovod i kanalizacija” Podgorica je ostvarilo dugovanja po osnovu obezbjeđenja vode za kamp Konik u 2012. godini u iznosu od 58.192,92 €, a ukupna digovanja prema ovom preduzeću od 2008. godine iznose 132.918,86€.

Posebna pažnja Vlade bila je posvećena Kampu Konik posebno imajući u vidu požar koji je dana 24. jula 2012. godine izbio u kampu „Konik I“, kada je izgorjelo 29 baraka, kancelarija i magacin Crvenog krsta Crne Gore, omladinski klub, društveni centar u kojem su bila smještena dva odjeljenja dječjeg vrtića, terenska kancelarija Pravnog centra, kancelarija romskih NVO i ambulanta. U ovoj nesreći 150 porodica RE (Romi, Egipćani) populacije, interno raseljenih lica sa Kosova, sa 800 članova ostalo je bez mesta za stanovanje. Operativni tim za praćenje i koordinaciju aktivnosti povodom požara koji je zahvatio Kamp Konik I, koji je formirala Vlada, je za manje od četiri mjeseca završio postupak postavljanja i useljavanja 212 stambenih kontejnera i time obezbjedio srednjoročno smještajno rješenje za sve porodice čije su barake izgorele u ovom požaru.

Učestvujući u radu Koordinacionog odboraza predstavnici Uprave policije dali su puni doprinos realizaciji Akcionog plana u dijelu svojih nadležnosti. To se prije svega odnosi na učešće u radu Podgrupe koja se bavila jačanjem bezbjednosti, nadzora i sigurnosti života i imovine u kampu Konik. Svojim stalnim prisustvom na prostoru kampa Konik, kroz redovne i pojačane patrolne obilaska, službenici Uprave policije su preventivno i represivno djelovali na sprečavanju narušavanja javnog reda i mira i drugih prekršaja. Akcenat je dat i na operativni dio rada kada je u pitanju neovlašćeno bavljenje nezakonitom trgovinom, bavljenje ugostiteljskim djelatnostima i sprečavanje i otkrivanje počinilaca krivičnih djela na tom prostoru. Takođe, tokom 2012. godine službenici Uprave policije su preduzeli niz mjera i aktivnosti na planu otkrivanja i sprečavanja nezakonitog boravka lica u kampu Konik, shodno Zakonu o registrima prebivališta i boravišta i Zakonu o strancima, kroz realizaciju akcije „Stranac“ kao i kroz redovnu patrolnu djelatnost.

Uprava policije je takođe pružala podršku sprovodenju Strategije kroz aktivnosti organizovanja odlaska ove kategorije lica na Kosovo u cilju pribavljanja ličnih dokumenata u organizaciji Ministarstva rada i socijalnog staranja, a prije svega u dijelu njihovog nesmetanog organizovanog prelaska državne granice i razmjene podataka i komunikacije sa kosovskim policijskim službama u cilju realizacije istih ciljeva.

3) Jednak pristup obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i tržištu radu

Pitanje obrazovanja je uopšteno govoreći značajno za bržu socijalizaciju i integraciju lica u jedno društvo. Broj RAE djece koja se uključuju u obrazovni sistem u Crnoj Gori povećava se iz godine u godinu. U cilju povećanja broja djece interno raseljenih lica iz RAE populacije obuhvaćenih predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem sprove se informativne kampanje o neophodnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Takođe, sprovode se i aktivnosti koje se odnose na obezbjeđivanje školskog materijala, prevoza djece do gradskih škola, užine za djecu koja pohađaju gradske škole, kao i za djecu iz dječijih igraonica na kampovima. U toku implementacija projekata »Podrška punom procesu socijalne inkluzije“ čiji opšti cilj je da se kroz usluge socijalnog staranja i kroz sistem obrazovanja omogući uključivanje ranjivih, socijalno isključenih grupa. Takođe, u okviru projekta Reforma sistema socijalne i dječje zaštite realizuje se dio „Servisi inkluzivnog obrazovanja“ koji ima za cilj da poboljša učešće i ublaži odustajanje RAE djece od školovanja, kroz razvoj održivih mehanizama.

U cilju izjednačavanja ostvarivanja prava studenata sa statusom stranca sa stalnim nastanjnjem sa studentima koji imaju crnogorsko državljanstvo donijet je Pravilnika o dopunama pravilnika o kriterijumima, načinu, uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na smještaj i ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza.

Izmijene Zakona o visokom obrazovanju i Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju, najavljene su za prvu polovinu 2013. godine, kada će se predložiti rješenja u skladu sa relevantnim evropskim iskustvom u ovoj oblasti.

Ministarstvo zdravlja i Crveni krst Crne Gore realizovali su aktivnosti posvećene unapređenju znanja o očuvanju zdravlja, planiranju porodice i reproduktivnom zdravlju. Takođe, Ministarstvo zdravlja je uputilo dopis svim zdravstvenim institucijama o pravima I/RL na zdravstvenu zaštitu koja proizilaze iz Uredbe i dobijene su povratne informacije od rukovodilaca zdravstvenih ustanova da su zdravstveni radnici upoznati sa navedenim pravima te nema barijera u njihovom korišćenju. Uz činjenicu da se zdravstvena zaštita svim pripadnicima I/RL populacije nesmetano pruža, samo u periodu jun - decembar registrirano je 27.578 posjeta ovih lica zdravstvenim ustanovama na svim nivoima zdravstvene zaštite na teritoriji Crne Gore.

U cilju podspješivanja zapošljavanja i samozapošljavanja, a kako bi se podržao ekonomski napredak raseljeničke radno aktivne populacije Zavod za zapošljavanje realizuje programe obrazovanja i osposobljavanja za prvo zanimanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju, inoviranje znanja u okviru istog zanimanja i nivoa obrazovanja, sticanje ključnih vještina, čime se teži stvaranju preduslova za lakše zapošljavanje ovih lica i povećava njihova konkurentnost na tržištu rada. Jedan od načina animiranja poslodavaca da u većoj mjeri zapošljavaju pripadnike RAE populacije je i donošenje Uredbe o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica kojom su utvrđene subvencije za pravna lica i preduzetnike koji zaposle određene kategorije, a koji se nalaze na evidenciji ZZZ. Subvencije može koristiti poslodavac koji, pored ostalih kategorija, zaposli pripadnika RAE populacije.

II) DOBROVOLJNI POV RATAK

Kad je u pitanju dobrovoljni povratak, Vlada u saradnji sa UNHCR-om stvara uslove u kojima će povratak biti zasnovan na dobroj informisanosti o stanju u zemlji porijekla, i koji će se odvijati u međunarodno priznatim okvirima, uz pomoć koja je dostupna putem međunarodnih organizacija, donatora i zemlje porijekla. Kad su u pitanju interno raseljena lica sa Kosova, nedostatak raspoloživog zemljišta i stambenih rješenja, uz generalno ograničene uslove za reintegraciju i dalje utiče na izglede za njihov održivi dobrovoljni povratak na Kosovo.

Zavod za zbrinjavanje izbjeglica od 2005. godine vodi evidenciju o licima koja su iskoristila pravo dobrovoljnog povratka, kao i o licima koja bi željela da se vrate na Kosovo. Do sada je ovo pravo iskoristilo oko 2.700 lica. U 2012. god se u zemlju porijekla vratilo 38 lica, od čega 34. na Kosovo, a 4 u BiH. Oko 60 porodica bilo je zainteresovano za povratak u pećki region, odnosno u opštine Peć, Đakovici, Klinu i Istok, ali je izostala konkretizacija aktivnosti i interesovanja za povratak u donosu na ovaj broj zainteresovanih.

Imajući u vidu da proces povratka zahtijeva zajedničku aktivnost Crne Gore, država porijekla i međunarodne zajenice, u cilju stvaranja kvalitetnijih uslova za povratak interno raseljenih lica sa Kosova u zemlju porijekla neophodno je obezbjediti veću podršku kosovskih vlasti. S tim u vezi, Vlada Crne Gore realizuje aktivnosti u cilju potpisivanja Sporazuma o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori na Kosovo. Tako je 19. maja. 2011. godine, utvrđen je Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori sa Nacrtom sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o dobrovoljnem povratku na Kosovo interno raseljenih lica sa Kosova koje borave u Crnoj Gori. Na Koordinacionom odboru zaključeno je da u narednom periodu treba uložiti dodatne napore kako bi ovaj Sporazum bio što skorije potpisana, ali je istovremeno konstatovano da će realizacija ove mjeru direktno zavisi od političke spremnosti Vlade Kosova.

PRILOG I

**TABELARNI PRIKAZ REALIZACIJE MJERA IZ INTEGRISANOG AKCIONOG PLANA ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE
ZA TRAJNA RJEŠENJA PITANJA KOJA SE TIČU RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH ZA 2012. GODINU**

Glavni cilj: RJEŠAVANJE PRAVNOG STATUSA RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA						
Ciljevi	Aktivnosti	Vremenski okvir	Rezultati	Indikatori	Finansiranje	Menadžment/implementacija
1. Utvrđivanje broja interno raseljenih lica koja su odbijena na preregistraciji 2009. godine i kojima je još uvjek potrebna zaštita, radi regulisanja statusa stranca sa stalnim nastanjnjem	1.1 Uspostavljanje zajedničke komisije za utvrđivanje kriterijuma	septembar 2011. godine	Uspostavljena zajednička komisija i utvrđeni kriterijumi	Uspostavljena zajednička komisija i utvrđeni kriterijumi	Nisu potrebna sredstva	ZZZI MUP UNHCR
	19.09.2011. godine donijeto je Rješenje o formiranju Komisije za utvrđivanje broja interno raseljenih lica koja su odbijena na preregistraciji 2009. godine, a kojima je još uvjek potrebna zaštita, radi regulisanja statusa stranca sa stalnim nastanjnjem. Navedenim Rješenjem utvrđeni su i kriterijumi kojima će se Komisija rukovoditi u svom radu i na osnovu kojih će odobriti ili odbiti preregistraciju podnositaca zahtjeva. Komisijom predsjedava predstavnik ZZZI, a u njenom sastavu su i predstavnici UNHCR-a i MUP-a. Komisija je do 31.12. 2011. godine primala zahtjeve.	31. decembar 2011. godine	Interne raseljenim licima koja su odbijena pri ponovnoj registraciji 2009. i kojima je još uvjek potrebna zaštita odobren status interno raseljenog lica kroz proceduru ponovne provjere	Broj lica kojima je odobren status interno raseljenog lica kroz proceduru ponovne provjere	Nisu potrebna sredstva	ZZZI MUP UNHCR

	Komisije za utvrđivanje broja interno raseljenih lica je do 31.12.2011. godine primala zahtjeve. Započeto je analiziranje svih individualnih slučajeva interno raseljenih lica koja su odbijena na preregistraciji 2009 godine, kako bi se utvrdilo da li imaju pravo na preregistraciju po osnovu kontinuirane potrebe za zaštitom, principa jedinstva porodice ili drugih opravdanih razloga. Do decembra 2012. razmotreni su zahtjevi za 367 lica, od kojih je za 255 lice odobrena je preregistracija, odbijena su 87 lica, obustavljen je 25 zahtjeva, dok je u postupku rješavanja 9 lica. Komisija se sastaje dva puta sedmično.					
2. Sprovedi preispitivanje statusa lica čiji je status ispitan ali nije potvrđen 2004. godine, a koja su se javila na javni poziv Kancelarije za azil 2009. godine i koja su predala zahtjev bilo za priznavanje stalnog nastanjenja ili privremenog boravka, ili za izdavanje potvrde o registraciji kod Kancelarije za azil, ili koji namjeravaju to da učine do 31. decembra 2011. godine	2.1. Razmatranje svakog zahtjeva i podnošenje informacija sa predloženim zaključcima Vladi Crne Gore;	28. februar 2012. godine	Informacije i zaključci usvojeni od strane Vlade Crne Gore	Ukupan broj razmotrenih i preispitanih zahtjeva i broj lica čiji je status raseljenog lica ponovo priznat	Nisu potrebna sredstva	MUP – Kancelarija za azil u saradnji sa UNHCR-om
Kancelarija za azil prikupila je ukupno 227 zahtjeva i sprovedla postupak preispitavanja statusa ovih lica, a osnovni kriterijum kojim se rukovodila u procesu preispitivanja bio je da li lice stalno boravi u Crnoj Gori. Postupak je sproveden u saradnji sa UNHCR-om, a u njemu su pojedinačno preispitani svi dostavljene zahtjevi i donešene odluke po njima. U toku je procedura za rješavanje statusa ovih lica, u skladu sa relevantnim propisima.						
3. Obezbjedivanje statusa raseljenog lica radi dobijanja statusa stranca sa	3.1 Razmotriti svaki potencijalni zahtjev	30. jun 2012. godine	Obezbijedena mogućnost za regulisanje statusa djeteta	Ukupan broj podnesenih i riješenih zahtjeva	Nisu potrebna sredstva	MUP – Kancelarija za azil u saradnji sa UNHCR-om

<p>stalnim nastanjenjem ili privremenim boravkom, djetetu čijim je roditeljima potvrđen status raseljenog(ih)lica potvrđen, ali koje nije prijavljeno u bazu podataka o raseljenim licima, na osnovu statusa njegovog (ih) roditelja</p>		<p>u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima</p>				
<p>Razmotreni su slučajevi djece čijim je roditeljima potvrđen status raseljenog(ih) lica, a koja nisu prijavljena u bazu podataka o raseljenim licima, i njihov status raseljenog lica biće potvrđen, te neće biti prepreka za regulisanje njihovog statusa.</p>						
<p>4. Regulisanje načina upisa i naknadnog upisa u matične knjige rođenih za djecu rođenu izvan zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori</p>	<p>4.1 Pripremiti izmjene i dopune postojećih ili usvojiti nove propise za upis i naknadni upis matičnu knjigu rođenih za djecu rođenu izvan zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, u skladu sa zakonodavstvom i praksom EU</p>	<p>30. jun 2012. godine</p>	<p>Obezbeđivanje zakonskih uslova za upis u matične knjige rođenih djece rođene izvan zdravstvene ustanove</p>	<p>Izmijenjeni i dopunjeni postojeći propisi ili usvojeni novi propisi</p>	<p>Nisu potrebna sredstva</p>	<p>MUP, MZ, MRSS MP, uz pravnu, tehničku i stručnu pomoć DEU i UNHCR-a</p>
<p>Na III sjednici Koordinacionog odbora za praćenje implementacije sprovodenja Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica sa posebnim osvrtom na oblast Konik otvoreno je pitanje regulisanja načina naknadnog upisa u matične knjige rođenih za djecu rođenu izvan zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, kroz izmjene i dopune postojećih ili usvajanje novih propisa. MUP je došao do zaključka da pitanje upisa u matični registar rođenih, djeteta koje je rođeno van zdravstvene ustanove, a ne posjeduje potvrdu doktora medicine o rođenju djeteta, što je slučaj sa velikim brojem djece koja su rođena u oblasti Konik, nije moguće na efikasan i trajan način rješiti u upravnom postupku, izmjenama i dopunama zakonskih propisa iz oblasti matičnih registara, jer postoji opasnost da dođe do zloupotrebe i trgovine djecom.</p>						

	<p>Nakon pribavljanja mišljenja Ministarstva pravde, koje smatra da je ovo pitanje moguće riješi kroz izmjene člana 19 Zakona o matičnim registrima MUP je odlučio da se upis i naknadni upis u matični registar rodenih djece rođene izvan zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori vrši na osnovu Zakona o matičnim registrima, kroz vođenje upravnog postupka u kojem će se prikupljati svi potrebni dokazi na osnovu kojih će se ovaj upis provesti.</p>					
5. Producenje roka za podnošenje zahtjeva za I/RL za ostvarivanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem ili privremenim boravkom	5.1 Pripremiti Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	15. oktobar 2011. godine	Rok za podnošenje zahtjeva za status stranca sa stalnim nastanjenjem ili privremenim boravak produžen	Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Nisu potrebna sredstva	MUP u saradnji sa DEU i UNHCR-om
<p>Skupština Crne Gore donijela je 1. novembra 2011. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, kojim se propisuje da raseljena i interno raseljena lica zahtjev za dobijanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem mogu podnijeti do 31.12. 2012. godine.</p> <p>U periodu od 7. novembra 2009. godine (datum stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o strancima), zaključno sa 17. decembrom 2012. godine, raseljena lica su podnijela ukupno 3.658 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, pozitivno je riješeno 2.600 zahtjeva, negativno su riješena 2 zahtjeva, dok je po ostalim zahtjevima postupak u toku.</p> <p>U periodu od 7. novembra 2009. godine (datum stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o strancima), zaključno sa 17. decembrom 2012. godine, interno raseljena lica su podnijela ukupno 5.134 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, pozitivno je riješeno 2.738 zahtjeva, negativno su riješena 24 zahtjeva, dok je po ostalim zahtjevima postupak u toku.</p> <p>Razlog za odbijanje 26 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja je u tome što je podnosiocima zahtjeva prestao status raseljenog ili internog raseljenog lica, ili su osuđivani za krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti.</p> <p>U periodu od 7. novembra 2009. godine (datum stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o strancima), zaključno sa 17. decembrom 2012. godine, raseljena i interno raseljena lica su podnijela ukupno 351 zahtjev za odobravanje privremenog boravka. Od ovog broja, pozitivno su riješena 102 zahtjeva, dok je po ostalim</p>						

	<p>zahtjevima postupak u toku.</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova pripremilo je Predlog zakona o dopuni Zakona o strancima kojim će rok za podnošenje zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka raseljenim i interno raseljenim licima biti produžen do 31. decembra 2013. godine. Predlog zakona je upućen nadležnim organima na davanje mišljenja, nakon čega će biti dostavljen Vladi Crne Gore.</p>					
6. Obezbjedivanje pomoći materijalno najugroženijim I/RL u pribavljanju dokumenata	6.1 Nastaviti sa iznalaženjem rješenja u okviru Regionalne tehničke radne grupe za dokumentaciju (Beogradska inicijativa)	30. septembar 2011. godine	Potencijalno smanjenje iznosa administrativnih taksi i formulara u zemlji porijekla radi dobijanja statusa stranca sa stalnim nastanjnjem u Crnoj Gori	Iznos administrativnih taksi i formulara potencijalno smanjen	Budžet Donatorska sredstva	MUP u saradnji sa DEU i UNHCR-om

	<p>Takođe, Regionalna radna grupa je zaključila da lica rođena u republikama bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Jugoslavije ne mogu postati lica bez državljanstva, jer se državljanstvo može steći porijekлом (upisom, naknadnim upisom ili utvrđivanjem), tako da dijete nezavisno od mesta republike, odnosno sada države rođenja, državljanstvo može steći po državljanstvu roditelja.</p> <p>Raseljena i interna raseljena lica zahtjev za izdavanje dokumenata (pasoša, izvoda iz matičnog registra rođenih, uvjerenja o državljanstvu i dr) mogu podnijeti kod nadležnog organa svoje države ili u diplomatsko-konzularnim predstavništvima zemalja porijekla (BiH, Hrvatska, Srbija). Prije početka rada ove radne grupe, samo državljeni Republike Srbije koji borave u Crnoj Gori mogli su podnijeti zahtjev za izdavanje pasoša Republike Srbije u Ambasadi Republike Srbije u Podgorici.</p>				
6.2 Identifikovati ekstremno ugrožene porodice koje ne mogu da pribave dokumenta i pružiti im pomoć u probavljanju istih	Kontinuirana aktivnost	Ekstremno ugrožene porodice identifikovane i pružena pomoć u pribavljanju istih	Broj ekstremno ugroženih porodica koje su identifikovane i pružena im pomoć u pribavljanju istih	Budžet	MRSS ZZZI MUP u saradnji sa DEU i UNHCR-om
	<p>ZZZI kontinuirano sprovodi aktivnosti na identifikaciji najugroženijih lica kojima je potrebna pomoć u obezbjedivanju dokumentacije i plaćanja administrativnih taks (kolektivna naselja Konik i Riversajd-Berane). U ovoj godini ukupno je organizovano 14 kolektivnih autobuskih odlazaka na Kosovo koje su obuhvatile 547 IRL. Prilikom tih posjeta je za još 22 lica obezbijeden neki od dokumenata od strane članova porodica ili službenih lica koja su pratila autobuse. Posjete su, pored postizanja osnovnog cilja – pribavljanje dokumenata(pasoš, izvod iz matične knjige rođenih, potvrdu o državljanstvu), imale i propratne pozitivne efekte, koji se odnose na zvanične razgovore sa predstavnicima tamošnjih nadležnih službi. U planu su nove odlasci za Kosovo i Srbiju.</p> <p>Takođe, kroz projekat „Djelujući kao jedan“ opredjeljena su sredstva za 3 organizovane posjete Kosovu u cilju pribavljanja dokumentacije potrebne za regulisanje pravnog statusa interna raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori, a Ministarstvo rada i socijalnog staranja i ZZZI će identifikovati lica kojima je ova pomoć potrebna.</p> <p>Tokom sastanka predstavnika ZZZI, MRSS i UNHCR-a sa zamjenikom ministra za zajednice i povratak Vlade</p>				

	Republike Kosovo i zamjenikom gradonačelnika opštine Kline, od 31.10.2011. dato je obećanje da će nadležni organi Kosova pojednostaviti procedure i olakšati pristup za regulisanje dokumenata licima koja dolaze organizovano (od stvane ZZZI), kao i da će razmotriti mogućnost da I/RL oslobode administrativnih taksi koje se odnose na regulisanje ličnih dokumenata, kad je u pitanju opština Kline.					
7. Nastavak rješavanja zahtjeva raseljenih lica za dobijanje crnogorskog državljanstva	7.1 Riješiti zahtjeve u dogledno vrijeme	Zakonom predviđen rok	Zahtjevi riješeni u zakonom predviđenom roku	100% riješenih zahtjeva	Nisu potrebna sredstva	MUP
	Zahtjevi za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, podnijeti od strane raseljenih lica rješavaju se u zakonom predviđenom roku. Do sada je 887 raseljenih lica primljeno u državljanstvo Crne Gore, izdato je 109 garancija raseljenim licima da će steći crnogorsko državljanstvo u koliko donešu otpust iz državljanstva države čije državljanstvo posjeduju. U postupku rješavanja se nalazi 280 zahtjeva, koji će biti riješeni u zakonom predviđenom roku.					
8. Obezbjedivanje potrebne dokumentacije za lica sa invaliditetom, sa ciljem podnošenja zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem	8.1 Utvrditi broj lica sa invaliditetom kojima je potrebna dokumentacija	Do kraja 2012. godine	Utvrdjen broj lica	100 % lica sa invaliditetom pribavilo dokumenta	Budžet	MRSS
	Regionalna tehnička radna grupa zaključila je da Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore, kao resorno ministarstvo koje vrši nadzor nad specijalizovanim ustanovama, treba da sačini precizan spisak raseljenih i interno raseljenih lica koja se nalaze u specijalizovanim ustanovama, da odredi staratelja ili punomoćnika za ova lica i u saradnji sa Ministarstvima za socijalna pitanja Republike Srbije, Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine ili sa Diplomatsko konzularnim predstavništvima ovih država u Crnoj Gori i UNHCR-om, te sprovede postupak pribavljanja izvoda iz knjige rođenih i uvjerenja o državljanstvu ili postupak naknanog upisa u matične knjige rođenih i registar državljana ili utvrđivanja državljanstva u njihovim državama, kako bi ova lica mogla podnijeti zahtjev za regulisanje statusa u Crnoj Gori.					
	8.2 Imenovanje pravnih zastupnika za lica koja nisu u mogućnosti da pribave dokumentaciju	Do kraja 2012. godine	Imenovani pravni zastupnici	Broj imenovanih pravnih zastupnika	Budžet	MRSS

	<p>U ustanovama socijalne i djeće zaštite smješteno je 37 raseljenih i interno raseljenih lica i realizuju se aktivnosti koje se odnose na pribavljanje dokumentacije radi podnošenja zahtjeva za sticanje statusa stranaca sa stalnim nastanjnjem. Za realizaciju navedenih aktivnosti, postavljeni su zakonski zastupnici i staratelji koji će pribavljati pomenuta dokumenta neophodna da bi ova lica aplicirala za status stranca sa stalnim nastanjnjem. Takođe, uspostavljeni su i kontakti sa Konzulatom Republike Srbije u Crnoj Gori, Konzulatom Hrvatske u Kotoru i Crvenim krstom Bosne i Hercegovine.</p>					
	8.3 Pribaviti dokumentaciju	Kontinuirana aktivnost	Pribavljena dokumentacija	Broj pribavljene dokumentacij	Budžet	MRSS MUP
	<p>Po izvještaju o aktivnostima sprovedenim po ovom pitanju u toku je postupak pribavljanje dokumenata za evidentiranja lica u ustanovama socijalne i djeće zaštite za regulisanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem ili izdavanje dokumenata i to u sljedećim institucijama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JU Dom Srarh »Grabovac« Risan za 12 lica (3 preminulo) nemaju regulisan status - Dom »Mladost » Bijela za 16 djece koja nemaju regulisan status - JU Zavod Komanski most za 4 lica je (1 odraslo lice i 3 djece) koja nemaju regulisan status. 					
9. Producenje roka važenja Uredbe o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori	9.1 Producenje rok važenja Uredbe	Do kraja 2011. godine	Producenje rok važenja Uredbe	Producenje rok važenja Uredbe	Nijesu potrebna sredstva	MRSS
	<p>Zakonom o dopuni Zakona o strancima, koji je Skupština Crne Gore donijela dana 01.11.2011. godine, omogućeno je raseljenim licima iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenim licima sa Kosova koji borave u Crnoj Gori, da regulišu status stranca sa stalnim nastanjnjem u Crnoj Gori do 31. decembra 2012. godine. U skladu sa ovim Zakonom bilo je neophodno produžiti rok važenja Uredbe o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori.</p> <p>Uredba o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori donešena je na sjednici Vlade od 22. decembra 2011. godine, a objavljena u Sl. 03/2012. Ova Uredba odnosi se na period od 7.januara 2012. do 30. juna 2013. godine.</p>					
10. Utvrđivanje i implementacija pojednostavljenih procedura za ostvarivanje	10.1 Utvrditi pojednostavljene procedure	Do kraja 2012. godine	Procedura ustanovljena i implementirana	Procedura ustanovljena	Nijesu potrebna sredstva	MUP

statusa stranca sa stalnim nastanjnjem ili privremenim boravkom na humanitarnoj osnovi za ekstremno ugrožene I/RL i ona lica koja ne mogu da pribave dokumenta u zemlji porijekla				ugroženih I/RL porodica i ona lica koja ne mogu da pribave dokumenta a koja su prošla pojednostavljenu proceduru		
Glavni cilj: OSTVARIVANJE PRAVA NA SOCIJALNU I DJEĆIJU ZAŠTITU						
1. Informisanje interno raseljenih lica RAE populacije o načinu ostvarivanja prava u skladu sa Uredbom o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori.	1.1. Sprovesti informativne kampanje o uslovima za ostvarivanje prava u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječkoj zaštiti (organizovanje posjeta na terenu, fokus grupa ...) – tv spot	Do kraja 2012. godine	Povećan nivo svijesti ciljne populacije o načinu ostvarivanja prava u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječkoj zaštiti	100% ciljne populacije informisano o načinu ostvarivanja prava u skladu sa Uredbom o načinu ostvarivanja prava u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječkoj zaštiti. Povećan broj pripadnika ciljne	MRSS Donator finansira projekte	MRSS; NVO; ZZI;

				populacije koji su podnijeli zahtjev za neki oblik socijalne zaštite		
	<p>Informativna kampanja za raseljena lica i internu raseljena lica se sprovodi u kontinuitetu, a od 1. aprila 2011 godine, još intenzivnije. Kampanje su održane u opština Podgorica, Budva, Tivat, Kotor, Herceg-Novi, Nikšić, Andrijevica, Plav, Rožaje, Kolašin, Bijelo Polje, Berane, Ulcinj, Bar, Cetinje i Pljevlja, a tokom njih su predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, MUP-a, ZZZI i UNHCR-a obišli raseljena lica, sa ciljem povećanja nivoa informisanosti o pitanjima koja se odnose na regulisanje pravnog statusa u Crnoj Gori i ostvarivanje ostalih pripadajućih prava. U cilju bolje informisanosti raseljenih pripremljen je video spot u kome se ova lica pozivaju da apliciraju za status stranca sa stalnim nastanjnjem, ili sa privremenim boravkom u Crnoj Gori (finansiran od strane kancelarije OEBS-a i kancelarije UNHCR-a u Crnoj Gori), a dijeljeni su i višejezični lifleti sa svim neophodnim informacijama za raseljena lica iz bivših jugoslovenskih republika i internu raseljena lica sa Kosova povodom revizije njihovog statusa u Crnoj Gori. Planirano je da se nastavi sa sprovođenjem informativnih kampanja u skladu sa zakonskim rješenjima koja budu predviđena eventualnim izmjenama Zakona o dopuni Zakona o strancima, kako bi se podspješilo prijavljivanje ovih lica za status stranca sa stalnim nastanjnjem.</p> <p>Kad je u pitanju Regionalni projekat - Beogradska inicijativa - Radna grupa za informativnu kampanju za Crnu Goru je krajem februara odlučila da i ovo pitanje uključi u svoje aktivnosti i s tim u vezi pripremila je plan novog kruga informativnih sesija za raseljena i internu raseljena lica na terenu. U narednom periodu na web situ Ministarstva rada i socijalnog staranja biće dostupne i informacije o svim fazama implementacije Regionalnog stambenog projekta, a distribuiraće se i informacije o Pilot projektu sa kojim će Crna Gora aplicirati u okviru RSP, posebno korisnicima koji će njime biti obuhvaćeni, ukoliko projekat bude odobren.</p>					
2. Usklađivanje Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti sa Zakonom o strancima kako bi	2.1 Usvojiti Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti i revidirati propise koji sprječavaju efektivan pristup	Do kraja 2012. godine	Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti u potpunosti usklađen sa	Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti pruža efektivni	Nijesu potrebna sredstva	MRSS; NVO; UNHCR DEU

prethodnu godinu. Takode, za oko 160 djece uzrasta od 3- 6 godina Crveni krst Crne Gore u Kampu Konik I i II organizuje psihosocijalne radionice u trajanju od 2 sata za mlađu i 3 sata dnevno za stariju starosnu grupu. Ovaj vid obrazovnih aktivnosti predstavljaju dobru osnovu za prevazilaženje jezičkih barijera, sticanje navika za redovno pohađanje nastave, rada u zajednici i uopšte brže socijalizacije i integracije. Ova aktivnost se realizuje u 4 prostorije kampa Konik I i II koje su opremljene prigodnim mobilijarom, a sa djecom rade 4 vaspitačice i 4 romska asistenta.

Školske 2012/13. godine nastavljen je projekat desegregacije romskih i egipćanskih učenika iz Kampa Konik i njihovog upisa u gradske škole u Podgorici.

U toku je implementacija projekata »Podrška punom procesu socijalne inkluzije» koji je podržan kroz program IPA 2010. Opšti cilj projekta je da se kroz usluge socijalnog staranja i kroz sistem obrazovanja omogući uključivanje ranjivih, socijalno isključenih grupa. Podciljevi projekta se odnose i na Model pripremnog predškolskog obrazovanja Program počinje 18. juna 2012. godine i u toku su aktivnosti na njegovoj realizaciji.

U okviru projekta *Reforma sistema socijalne i dječije zaštite - Unapređenje socijalne inkluzije* koji je podržan kroz program IPA 2010, kao Komponenta 1 se sprovodi Projekat *Servisi inkluzivnog obrazovanja* za koje je odgovorno Ministarstvo prosvjete. Projekat Servisi inkluzivnog obrazovanja ima za cilj da poboljša učešće i ublaži odustajanje RAE djece od školovanja, kroz razvoj održivih mehanizama. U okviru ove potkomponente realizovana je aktivnost pripremnih vrtića za djecu RAE populacije; u završnoj je fazi izrada Nastavnog plana i programa za pripremni vrtić i Priručnika za organizovanje rada u pripremnom vrtiću.

Zatim, u toku su aktivnosti usmjerenе na prevenciju napuštanja školovanja kroz razvoj mehanizama detekcije i *case management* (vodenja slučaja). Ove aktivnosti se odvijaju u osam pilot škola (četiri u Podgorici, dvije u Nikšiću, i po jedna u Tivtu i Beranama).

Takode, redovno se odvijaju obuke zaposlenih da bi se ojačala njihova znanja i vještine u primjeni novih metoda i u saradnji sa zaposlenima razvijaju se protokoli koji će pomoći u prepoznavanju dece koja su u riziku od napuštanja školovanja, odnosno produžavanju njihovog boravka u školi. Angažovani su i RAE asistenti, kao bolja podrška učenicima. Nad cijelim procesom rada vrši se stalni monitoring.

Sa druge strane, Crveni krst Crne Gore u okviru projekata koji su finansirani od strane Italijanskog i Danskog Crvenog krsta, i ove godine realizuje nastavu "otvorenih dječijih igraonica" za djecu predškolskog uzrasta

	RAE populacije u Kampovima Konik. Nastava je organizovana od strane profesionalnih vaspitača, uz pomoć romskih asistenata, koji pomažu djeci da prevaziđu teškoće sa kojima se redovno susrijeću, ali i jezičke barijere.					
2. Uključivanje IRL RAE djece u osnovno obrazovanje	2.1 Kreirati detaljnu bazu podataka o ciljnoj grupi dorasloj za školu	Do kraja 2012. godine	Kreirana baza podataka o ciljnoj grupi djece školskog uzrasta	Kreirana baza podataka	Budžet	MPS; EI; ZZZI; CKCG; NVO i Međ. partneri
<p>U Ministarstvu prosvjete i sporta, odnosno u Sektoru za informacione tehnologije, kreiran je upitnik za škole. Na osnovu dobijenih informacija ustanovljena je baza podataka za učenike RAE populaciju iz kategorije raseljenih i interno raseljenih porodica. U okviru Projekta »Podrška punom procesu socijalne inkluzije“ poboljšava se metodologija MEIS sistema u okviru kojeg se kreira baza podataka za djecu romske i egipćanske nacionalnosti u cilju da te podatke škola koristi na efikasan način. Takođe, Crveni krst Crne Gore, kroz master-listu koju redovno ažurira, vodi detaljnu bazu podataka o svim stanovnicima Kampova, ali i djeci predškolskog uzrasta koja su dospjela za upis u prvi razred osnovne škole.</p> <p>Na početku šk.2011/12. godine u osnovnim školama u Crnoj Gori bilo je 1582 učenika RAE populacije iz porodica domicilnih i interno raseljenih porodica, a u osnovnim školama u Crnoj Gori ovaj broj je u 2012/2013 godini veći za 300 učenika RAE populacije u odnosu na školsku 2011/12. godinu.</p> <p>Već duži niz godina, kroz svoje aktivnosti, Crveni krst Crne Gore pruža podršku djeci RAE populacije koja su dospjela za upis u redovan obrazovni sistem, tako da trenutno od 1. do 6. razreda, 124 djece RAE populacije pohađa nastavu u četiri gradske škole. Ove školske godine je i u isturenom odjeljenju OŠ „Božidar Vuković-Podgoričanin“ upisano 54 prvaka sa područja kampova Konik.</p>						
	2.2 Obezbijediti udžbenike i školski materijal IRL RAE djecu	Do kraja 2012. godine	Obezbijedeni udžbenici i školski pribor za ciljnu grupu djece iz RAE populacije	Obezbijedeni udžbenici i školski pribor za 100% ciljne grupe IRL RAE djece	48 825 € (651 đak x 65 € x 10 € za školski materijal)	MPS; CKCG; NVO; Međunarodni partneri

	<p>Za učenike RAE populacije u I, II i III razredu osnovne škole, školske 2011/2012. godine obezbijedeni su besplatni udžbenici i školski pribor. Ministarstvo prosvjete je za ove aktivnosti podržano od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava, odnosno Komisije za praćenje implementacije Strategije za poboljšanje položaja RAE populacije u Crnoj Gori 2008-2012 u iznosu od 33,387.50 eura. Za školski pribor MP je izdvojilo sredstva u iznosu od 800 eura. Organizovane su humanitarne akcije sakupljanja udžbenika u većim podgoričkim školama za učenike OŠ „Božidar Vuković Podgoričanin“ gdje se školuje najveći broj učenika RAE populacije.</p> <p>U školskoj 2012/13. godini obezbijedeno je 903 kompleta udžbenika za učenike I, II i III razreda osnovne škole u svim školama u Crnoj Gori u Projektu obezbjeđivanja besplatnih udžbenika Ministarstva za manjine i ljudska prava i Ministarstva prosvjete. Učenicima gradskih škola (124 učenika), učenicima isturenog odjeljenja O.Š. „Božidar Vuković Podgoričanin“ (259), ali i učenicima starijih razreda (30 učenika), Crveni krst Crne Gore je početkom školske godine podijelio školski pribor koji je obezbijeden kroz projekte Italijanskog i Danskog Crvenog krsta, kao i donaciju NVO Caritas iz Bara. Pored toga, istom broju djece je podijeljena i higijena, kroz pomenute projekte, ali i donaciju organizacije LDS Charities. Crveni krst će i početkom drugog polugodišta, organizovati dodatnu podjelu pribora i higijene za svu pomenutu djecu</p>					
2.3 Organizovanje prevoza za ciljnu grupu RAE djece	Do kraja 2012. godine	Prevoz za ciljnu grupu RAE djece obezbijeden	Obezbijeden prevoz i obroci za 100 % ciljne grupe RAE djece	Donatorska sredstva; 27 000€ (540 € po đaku x 50 đaka)	MPS; CKCG; NVO; Međunarodni partneri	
<p>Ministarstvo prosvete i sporta organizuje i finansira troškove prevoza 88 učenika iz Kampa Konik koji se školuju u gradskim školama. U ovoj aktivnosti učestvuje i CKCG. Ovoj aktivnosti pridružio se i NVO Help, koji se obavezao da u periodu oktobra mjeseca do kraja godine pokriva troškove usluga taksi-prevoza za djecu do škola i nazad.</p> <p>CKCG angažovao je i jednog romskog asistenta koji prati redovnost prevoza djece i vodi računa o redovnosti pohađanja nastave, informiše roditelje o uspjehu djece i koordinira prevoz i aktivnosti na relaciji škola-učenik-roditelj.</p>						
2.4 Obezbijediti obroke za ciljnu grupu RAE djece	Do kraja 2012. godine	Obezbijedeni obroci za ciljnu grupu RAE djece	Obezbijedeni obroci za 100% ciljne grupe RAE djece	42 120 € (468 đaka – 90 € po đaku)	MPS CKCG; NVO; Međunarodni partneri	

	CKCG svakodnevno obezbjeđuje užinu za djecu koja pohađaju gradske škole, kao i za djecu iz dječijih igraonica na kampovima. Takođe, od juna o.g, OEBS je obezbijedio finansiranje zdrave užine za djecu predškolskog uzrasta, koja pohađaju "otvorene dječije igraonice", kao i za djecu koja pohađaju nastavu u gradskim školama. Pomoć OEBS-a će biti realizovana do kraja 2012. godine, nakon čega će Crveni krst Crne Gore, kroz projekte koje realizuje, obezbijediti užinu za pomenutu ciljnu grupu. Trenutno je u kampovima Konik, obezbijedena užina za 260 djece, pet dana u nedelji.					
3. Izmjene i dopune Pravilnika o kriterijumima, načinu, uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na smještaj i ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza	3.1 Izmijeniti i dopuniti Pravilnik o kriterijumima, načinu, uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na smještaj i ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza	septembar 2011. godine	Izmijenjen i dopunjeno Pravilnik o kriterijumima, načinu, uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na smještaj i ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza	Studenti sa statusom stranca sa stalnim nastanjem ostvaruju ista prava iz studentskog standarda kao i crnogorski građani	Nijesu potrebna sredstva	MPS UNHCR DEU
Pravilnik o dopunama pravilnika o kriterijumima, načinu, uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na smještaj i ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza objavljen je u "Službenom listu Crne Gore" broj 54/2011. Dopune su se odnosile na izjednačavanje ostvarivanja prava studenata sa statusom stranca sa stalnim nastanjem sa studentima koji imaju crnogorsko državljanstvo. Pravo na smještaj u Domu studenata u Podgorici u oktobru 2011. godine ostvarilo je troje (3) studenata romske nacionalnosti.						
4. Usklađivanje Zakona o visokom obrazovanju sa Zakonom o	4.1 Izmijeniti Zakon o visokom obrazovanju	Do kraja 2012	Zakon o visokom obrazovanju u potpunosti	Zakon o visokom obrazovanju obezbjeđuje	Nijesu potrebna sredstva	MPS UNHCR DEU

strancima kako bi se osigura efektivan pristup visokom obrazovanju			harmonizovan sa Zakonom o strancima	efektivan pristup visokom obrazovanju za lica sa statusom stranca		
	Planirano je da se u prvoj polovini 2013. godine analizira Zakon o visokom obrazovanju i definiju izmjene i dopune ovog Zakona, odnosno predlože rješenja u skladu sa relevantnim evropskim iskustvom u ovoj oblasti.					
5. Izmjena Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju kako bi bilo omogućeno da se stranci sa stalnim nastanjenjem i privremenim boravkom zapošljavaju u obrazovnom sistemu	5.1 Izmijeniti Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju	Do kraja 2012	Izmijenjen Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju kako bi bilo omogućeno da se stranci sa stalnim nastanjenjem i privremenim boravkom zapošljavaju u obrazovnom sistemu	Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju pruža mogućnost da se stranci sa stalnim nastanjenjem i privremenim boravkom zapošljavaju u obrazovnom sistemu	Njiesu potrebna sredstva	MPS UNHCR DEU
	Planirano je da se u prvoj polovini 2013. godine analizira Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju i definiju izmjene i dopune ovog Zakona u skladu sa naprednom evropskom praksom po pitanju zapošljavanja nastavnika u oblasti obrazovna.					
Glavni cilj: OSTVARIVANJE PRAVA NA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU						
1. Informisanje I/RL o mogućnostima	1.1 Organizovati informativne kampanje za I/RL kroz	Do kraja 2012. godine	Podignuta svijest među svim I/RL o	Za 50% povećan broj posjeta	Donatorska sredstva, projekti	MZ; IJZ; NVO

	teritoriji Crne Gore.					
3. Podizanje svijesti među interno raseljenim RAE ženama o reproduktivnom zdravlju	3.1 Organizovati informativne kampanje o značaju reproduktivnog zdravlja, sa posebnim osvrtom na tinejdžerke	Do kraja 2012. godine	Veći broj interno raseljenih RAE žena informisan o značaju reproduktivnog zdravlja;	Broj posjeta RAE žena domovima za reproduktivno zdravlje uećan za 10%	Donatorska sredstva, projekti	MZ; IJZ; CKCG; NVO MZ
<p>Crveni krst, u okviru svojih aktivnosti u kampovima Konik I i II, redovno sprovodi radionice Porodičnog centra, za žene, majke i one koje planiraju da to tek postanu, dva do tri puta nedjeljno. Radionicama prisustvuje u prosjeku 30 žena, a cilj je unapređenje znanja o očuvanju zdravlja, planiranju porodice i reproduktivnom zdravlju. U toku naredne godine, kroz radionice Porodičnog centra, planira se da se u saradnji sa ljekarima iz Instituta za javno zdravlje nastavi sa sprovođenjem ove aktivnosti i na najbolji način doprinese kvalitetnijoj informisati ugroženog stanovništva o svim temama koje se odnose na zdravlje stanovnika Kampova.</p> <p>Značajan izvor podataka za usmjeravanje aktinosti Ministarstva zdravlja u narednom periodu biće Nacionalana zdravstvena anketa stanovništava Crne Gore, koja je urađena je sa ciljem evaluacije opšteg zdravstvenog stanja i sticanje uvida o stavovima prema zdravlju, a koja je pored ostalih, obuhvatila 313 romskih porodica.</p>						
	3.2 Organizovati obuke za zdravstvene medijatore (organizovanje fokus grupa sa interno raseljenim RAE ženama...)	Do kraja 2012. godine	Obučeni zdravstveni medijatori	Smanjenje trudnoća u tinejdžerskom dobu za 10% Obučena četiri zdravstvena medijatora	€ 30 000	MZ

	U odnosu na aktivnost organizovanja obuke medijatora, ova aktivnost je obuhvaćena Strategijom za Rome, sa dinamikom predviđenom njenim akcionim planom.						
Glavni cilj: UKLJUČIVANJE RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA NA TRŽIŠTE RADA							
1. Podizanje svijesti među I/RL o pravima po osnovu nezaposlenosti, sa posebnim osvrtom na RAE populaciju	1.1 Sprovesti informativne kampanje (kampanje u medijima, okrugli stolovi, itd.).	Do kraja 2012. godine	Sprovedene informativne kampanje Podignuta svijest među I/RL o pravima po osnovu nezaposlenosti Povećan broj lica prijavljenih kod Zavoda za zapošljavanje	Sprovedeno 7 informativnih kampanja Broj lica obuhvaćen informativnim kampanjama 80% punoljetnih lica koja su ostvarila status stranca prijavljeni kod Zavoda za zapošljavanje	Budžet Donatorska sredstva, projekti	ZZZ; ZZZI; NVO; Međunarodne organizacije;	
ZZZI je u julu 2011. organizovao sastanak sa predstvincima udruženja raseljenih lica RAE populacije u CG na temu „Olakšanje pristupa zapošljavanju i tržištu rada za pripadnike RAE populacije“. Na sastanku su učestvovali i predstavnici ZZZ i Biroa rada Podgorica. Nakon sastanka je sačinjen spisak lica koja su radno sposobna (između 16 i 65 godina starosti), a koja bi željela da budu radno angažovana. Spisak je proslijeden ZZZ, koji je najavio organizovanje Dana otvorenih vrata sa ciljem pronalaženja modaliteta za radno angažovanje pripadnika RAE populacije u CG i davanja podstrekova i doprinosa od strane države povećanju njihovog uključivanja na tržište rada.							
2. Unapređenje znanja i vještina ciljne populacije kroz aktivnosti	2.1 Obuhvatiti ciljnu populaciju programima politike aktivnog zapošljavanja (SOO,	Do kraja 2012. godine	Stečena znanja i vještine koje su I/RL potrebne na	500 nosilaca domaćinstva obuhvaćenih programima	Budžet; Donatorska sredstva; projekti	ZZZ; Međunarodne organizacije; NVO	

Zavoda za zapošljavanje radi zadovoljavanja potražnje za radnom snagom na tržištu (sa posebnim osvrtom na RAE populaciju)	stručna prekvalifikacija...)		tržištu rada;	politike aktivnog zapošljavanja		
Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, na dan 19.12. 2012.godine, nalazi se 634 RL i 524 IRL, od čega je 70 lica lica koja su se deklarisala kao pripadnici RAE populacije. Na sezonskim poslovima zaposleno je 25 lica romske populacije, dok je na određeno vrijeme zaposleno 10 lica.						
<p>Preko 90% registrovanih Roma i Egipćana čine lica bez zanimanja i stručne spreme. Mjere aktivne politike zapošljavanja ZZZ kojima su uključeni pripadnici RAE populacije obuhvataju programe obrazovanja i osposobljavanja za prvo zanimanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju, inoviranje znanja u okviru istog zanimanja i nivoa obrazovanja, sticanje ključnih vještina, gdje se pripadnici RAE populacije uglavnom uključuju u osposobljavanje za sticanje prvog zanimanja, nakon čega stiču stručnu kvalifikaciju za prvo zanimanje i postaju konkurentni na tržištu rada. Kako su glavne prepreke osposobljavanja RAE populacije nivo pismenosti i jezičke barijere, Fondacija za stipendiranje Roma, kontinuirano sprovodi programe obrazovanja odraslih Roma i Egipćana, u kojima im je, pored ostalih, partner ZZZCG.</p> <p>Crveni krst Crne Gore dao je svoj doprinos unapređenju znanja i vještina RAE populacije kroz organizovanje obuke, u trajanju od 8 mjeseci za 30 punoljetnih lica, koja je imala za cilj i opismenjavanje polaznika, pored osposobljavanja ovih lica za neki od zanatskih vještina.</p> <p>ZZZCG realizovalo je projekat »Stvaranje podjednakog pristupa radnim mjestima za RAE populaciju«, za koji je dobio sredstva po osnovu Konkursa za implementaciju projekata u skladu sa Strategijom za poboljšanje položaja RAE populacije u Crnoj Gori 2008-2012. Pored zapošljavanja 18 lica (od 55 koji su prošli obuku) pozitivni efekti ovog projekta su povećana motivacija poslodavaca za zapošljavanjem pripadnika RAE populacije, sprečavanje diskriminacije, stvaranje jednakog pristupa tržištu rada i uspostavljanje socijalnog partnerstva.</p> <p>Samostalno ili kao partner u projektima, Zavod je u periodu januar – decembar 2012.godine realizovao sljedeće aktivnosti koje se odnose na povećanje zapošljivosti i zapošljavanja RAE populacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija i finansiranje stručnog osposobljavanja 10 lica RAE populacije za zanimanje „pomoći frizer“ u saradnji sa licenciranim organizatorom obrazovanja „Raza i Pime“, d.o.o. Podgorica (završetak programa je u julu 2012.godine). - U program obrazovanja i osposobljavanja za zanimanje „frizer za žene“, koji se realizovao u Podgorici uključeno je 8 polaznika RAE populacije, od čega je 5 žena. 						

	<ul style="list-style-type: none"> - U program državnog javnog rada „Neka bude čisto“ u periodu od 15.05. do 12.09.2012. godine uključena su 23 lica romske populacije. - Realizacija i finansiranje zarade za 4 romska asistenta koji rade sa djecom romske nacionalnosti u javnim predškolskim ustanovama, a kasnije i u školi, u cilju pripreme djece za početak škole kako bi spremniji i motivisaniji prihvatali nastavne obaveze i smanjili osipanje i izostanak ove djece iz škole, kroz realizaciju programa javnih radova u dijelu pružanja socijalnih usluga ZZZCG. - Realizacija programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih za jednostavna pomoćna zanimanja nižeg stepena stručnosti, koji se odvijaju se u kontinuitetu. - Realizacija programa funkcionalnog opismenjavanja odraslih roma koji se odvijaju u kontinuitetu. - U okviru projekta „Lokalne inicijative za povećanje zapošljivosti nezaposlenih lica u pilot opština na sjeveru Crne Gore“ (grant šeme), realizovan je program funkcionalnog opismenjavanja za 10 lica romske nacionalnosti (8 žena); u program obrazovanja za osposobljavanje za zanimanje „pomoćni kuvar“, uključeno je 5 lica (2 žene); u program obrazovanja za osposobljavanje za zanimanje „pomoćni tesar“ uključena je 1 osoba (muškog pola). - Novinarska škola za pripadnike romske populacije-Institut za medije Crne Gore je u toku 2012. godine realizovao petomjesečnu novinarsku školu za pripadnike romske populacije u Crnoj Gori, koja je podržana od strane Fonda za otvoreno društvo, Ambasade SAD u Podgorici i Fonda za aktivno građanstvo. U program je uključeno 10 nezaposlenih lica romske nacionalnosti, sa IV nivoom obrazovanja, iz Podgorice i Nikšića. Zavod je podržao realizaciju ovog projekta, kroz finansiranje stimulativnih stipendija za sve polaznike za cijelokupno vrijeme trajanja programa. - Informisanje poslodavaca s ciljem prevazilaženja stereotipa i predrasuda pri zapošljavanju RAE populacije. <p>Zavod je uradio Anketu poslodavaca kojom je obuhvatio i pitanje o spremnosti zapošljavanja RAE populacije u narednom periodu. Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca 19 % je iskazalo spremnost za zapošljavanje pripadnika RAE populacije u narednom periodu.</p> <p>Kao razloge za nemogućnost realizacije pojedinih mjera APZ-a Zavod za zapošljavanje navodi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljnu informisanost o pravima po osnovu nezaposlenosti - Nedostatak znanja i vještina traženih na tržištu rada; - Nezainteresovanost pripadnika RAE populacije za uključivanje u mjere aktivne politike
--	---

	zapošljavanja; - Nedostatak finansijskih sredstava namijenjenih finansiranju programa aktivne politike zapošljavanja.					
	2.2 Nastaviti programe subvencija za poslodavce za zapošljavanje teško zapošljivih kategorija (naročito iz RAE populacije) kroz produženje perioda važenja Uredbe o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica	Do kraja 2012. godine	Povećan nivo zapošljavanja ciljne populacije kroz programe subvencija za poslodavce za zapošljavanje teško zapošljivih kategorija	Produženo važenje Uredbe o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica	300 000 €	ZZZ
	<p>Jedan od načina animiranja poslodavaca da u većoj mjeri zapošljavaju pripadnike RAE populacije je i donošenje Uredbe o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica kojom su utvrđene subvencije za pravna lica i preduzetnike koji zaposle određene kategorije, a koji se nalaze na evidenciji ZZZ. Subvencije može koristiti poslodavac koji, pored ostalih kategorija, zaposli pripadnika RAE populacije. Za taj lica Zavod za zapošljavanje plaća doprinose za obavezno socijalno osiguranje na zarade (doprinos za penzijsko-invalidsko osiguranje, doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za osiguranje od nezaposlenosti) i doprinos za Fond rada, kao i porez na dohodak fizičkih lica (80% koji je prihod budžeta Crne Gore).</p> <p>Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. januara 2012. godine, donijela je Uredbu o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica ("Sl. list Crne Gore", br. 11/12 od 22.02.2012) i Uredba će se primjenjivati do 31. decembra 2014. godine.</p>					
Glavni cilj: UNAPREĐENJE STAMBENIH USLOVA RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA						
1. Obezbjedivanje adekvatnog standarda	1.1 Izraditi Zakon o socijalnom stanovanju	Do kraja 2012. godine	Usvojen Zakon o socijalnom stanovanju	Usvojen Zakon o socijalnom stanovanju	Budžet, Donatorska sredstva,	MORT; ZZZI; Lokalna samouprava;

stanovanja za raseljena i interno raseljena lica koja borave u uslovima ispod standarda (sa posebnim osvrtom na interno raseljena lica koja borave u kampu na Koniku)			stanovanju	sredstva korisnika	Međunarodne organizacije; korisnici;
	<p>U Radni tim za izradu Nacrtu zakona o socijalnom stanovanju, pored Ministarstva održivog razvoja i turizma bili su uključeni i predstavnici: Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, Sekretarijata za zakonodavstvo, Zavoda za zbrinjavanje izbjeglica, Zajednice opština Crne Gore, Glavnog grada Podgorica, UNHCR i OSCE. U javoj raspravi Nacrtu zakona značajno učeće su imali predstavnici nevladinog sektora, i to: CEDEM, UNO Libertask, Humanitarac, Mladi romi, Početak, Crnogorski ženski lobi,Centar za antidiskriminaciju „EKVISTA“,Udruženje paraplegičara Crne Gore i Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore. Pripremljeni Nact dostavljen je nadležnim institucijama na mišljenje, shodno odredbama Poslovnika Vlade Crne Gore.</p> <p>U procesu izrade nacrtu Zakona dobjena su pozitivna mišljenja od svih ministarstava, te će početkom 2013. Predlog zakona biti dostavljen Vladi Crne Gore.</p>				
	1.2 Izgradnja 90 stambenih jedinica na Koniku	Do kraja 2013. godine	Izgrađene stambene jedinice	90 izgrađenih stambenih jedinica	1,7 mil € (90 stambenih jedinica) DEU MRSS Glavni grad Podgorica
	<p>U cilju stvaranja prepostavki za izgradnju 90 stambenih jedinica na području Konika Skupština Glavnog grada je 16.02.2012. donijela Odluku o učešću Glavnog grada – Podgorice u izgradnji objekta kolektivnog stanovanja sa pratećim sadržajima, za potrebe projekta rješavanja stambenih pitanja interno raseljenih lica i stanovnika kampa Konik. Ovom Odlukom je odobreno učešće Glavnog grada – Podgorice u izgradnji objekta kolektivnog stanovanja sa pratećim sadržajima, čiji je nosilac Vlada Crne Gore – Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Glavni grad je ustupio građevinsko zemljište površine cca 13,87 ha na području Detaljnog urbanističkog plana “ Konik – Vrela Ribnička II “ u Podgorici, kao i naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta do granica urbanističke parcele.</p> <p>Takođe, Skupština Glavnog grada – Podgorice je usvojila Generalni i Detaljni urbanistički plan “Konik - Vrela ribnička II” u Podgorici, a što je stvorilo prepostavke za realizaciju IPA Projekta „Identifikovanje trajnih rješenja za interno raseljena lica i stanovnike kampa Konik“ - faza I, čija realizacija treba da otpočne početkom 2013. godine, u vrijednosti od 3.000.000,00 €. Ovim projektom je planirana izgradnja 90 stambenih</p>				

	<p>jedinica na području zone A na Koniku, izgradnja višenamjenskog centra kao i sredstva za obrazovanje i zapošljavanje ove populacije. Ministarsvo rada i socijalnog staranja je nosilac projekta.</p> <p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja je pribavilo izvod iz planske dokumentacije i urbanističko tehničke uslove za DUP "Konik Vrela ribnička II" i to za: UP 1 u zoni "B" i UP 1 u zoni "A" čime su stvoreni uslovi za izradu projektnog zadatka i raspisivanja tendera od strane Direkcije javnih radova. U saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Direkcijom javnih radova Ministarstvo rada i socijalnog staranja je uradilo Projektni zadatak kako bi Direkcija javnih radova otpočela proceduru raspisivanja tendera za izradu glavnog građevinskog projekta kao i reviziju glavnog građevinskog projekta koja će biti završena do kraja 2012. godine. Za ovu namjenu je obezbijedeno 100 000 00 eura.</p>						
	<table border="1"> <tr> <td>1.3 Izgradnja stambenih jedinica za 1,127 porodica u kolektivnim naseljima uključujući divlje naselje i Vrela Ribnička (Regionalni projekat Beogradska inicijativa)</td><td>Do kraja 2015. godine</td><td>Izgrađene stambene jedinice</td><td>1,127 izgrađenih stambenih jedinica</td><td>27.6 mil €</td><td>(Međunarodni donatori, CEB, vlada)</td></tr> </table>	1.3 Izgradnja stambenih jedinica za 1,127 porodica u kolektivnim naseljima uključujući divlje naselje i Vrela Ribnička (Regionalni projekat Beogradska inicijativa)	Do kraja 2015. godine	Izgrađene stambene jedinice	1,127 izgrađenih stambenih jedinica	27.6 mil €	(Međunarodni donatori, CEB, vlada)
1.3 Izgradnja stambenih jedinica za 1,127 porodica u kolektivnim naseljima uključujući divlje naselje i Vrela Ribnička (Regionalni projekat Beogradska inicijativa)	Do kraja 2015. godine	Izgrađene stambene jedinice	1,127 izgrađenih stambenih jedinica	27.6 mil €	(Međunarodni donatori, CEB, vlada)		
	<p>Ministarstvo rada i socijalnog staranja imenovalo je direktora Zavoda za zbrinjavanje izbjeglica kao Focal point, odnosno lice koje će ostvarivati kontakte sa međunarodnim organizacijama i ekspertskim tijelima koja su uključena u Zajednički regionalni program, koordinirati rad nadležnih institucija koje učestvuju u sprovodenju nacionalnog stambenog programa za Crnu Goru, u smislu preuzimanja obaveza koje proizilaze iz Regionalnog programa i raditi na stvaranju neophodnog protoka informacija između međunarodnih aktera, vladinih i lokalnih subjekata uključenih u Nacionalni stambeni projekat. Ovim povodom organizovan je niz značajnih međunarodnih i regionalnih sastanaka u cilju realizacije aktivnosti koje će doprinijeti okončanju pitanja regionalnog raseljeništva</p> <p>Pripremljen je Nacrt institucionalnog, političkog i pravnog okvira za relizovanje stambenih projekata, koji podrazumijeva 3 nivoa upravljanja: Upravni odbor, koji sprovodi Koordinacioni odbor; Nacionalna jedinica za implementaciju (koordinira MRSS), a u koju ulaze predstavnici ZZZI, MVPEI, MF, GG PG, DJR, MUP, UNHCR i zajednica opština i Direkcija javnih radova, odnosno tehničko radno tijelo.</p>						

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je 15.02.2012. godine formiralo stručni tim - Nacionalnu implementacionu jedinicu za izradu Nacionalnog stambenog projekta u okviru „Sarajevsog procesa-Beogradske inicijative“ sa zadatkom da izrade Nacionalni stambeni projekat zajedno sa opštinama, UNHCR-om, domaćim i stranim ekspertima.

Kroz Nacionalni stambeni program za Crnu Goru, predviđeno je obezbjedjenje sredstava za rješavanje stambenog pitanja za 6.063 lica (1.177 domaćinstava) koja spadaju u najranjivije kategorije, a projekat će se sprovoditi u više od 13 crnogorskih opština: Berane, Andrijevica, Podgorica, Ulcinj, Nikšić, Budva, Rožaje, Plav, Herceg Novi, Bar, Danilovgrad, Tivat, Pljevlja i dr. Očekuje se da ovaj program značajno doprinese zatvaranju kampa Konik i ostalih kolektivnih centara za smještaj raseljenih i interno raseljenih lica.

Donatorska konferencija za Regionalni stambeni program, održana je u Sarajevu, 24. aprila 2012. Tom prilikom predstavljen je Regionalni stambeni program čija je ukupna vrijednost procjenjenja na oko 584 miliona eura, od čega je predviđeni doprinos partnerskih zemalja iznosi oko 84 miliona eura. Od ukupno potraživanih 500 miliona eura za implemetaciju programa, na Donatorskoj konferenciji je kroz direktne kontribucije sakupljeno 260.505.000 eura.

Nakon Donatorske konferencije, održana su dva sastanka Nacionalne implementacione jedinice. Na sastanku je učestvovao i predstavnik Instituta za strateške studije, koji je prepoznat kao potencijalni stručni saradnik na pisanju pojedinačnih projekata po opštinama.

Takodje, preduzet je niz aktivnosti u saradnji sa Zajednicom opština u cilju ispunjavanja polaznih uslova za učešće u Nacionalnom stambenom projektu, kad su u pitanju obezbijedenje lokacije – zemljišta (što podrazumijeva riješene imovinsko pravne odnose), postojanje detaljnog urbanističkog plana za tu lokaciju, koji omogućava izgradnju stambenog objekta i odgovarajući UTU za tu lokaciju, mogućnost priključenja ovih objekata na postojeće objekte komunalne infrastrukture, kao i Odluka Skupštine Opštine o opredijeljenju lokacije za Nacionalni stambeni projekat, kao i saglasnost za oslobođanje lokacije od komunalnog doprinosa za izgradnju objekta. Predsjednici opština iskazali su punu političku volju da podrže Nacionalni stambeni program, upodobe svoje detaljne urbanističke planove i definišu lokacije za izgradnju stambenih jedinica.

Nacionalna implementaciona jedinica napravila je predlog Akcionog plana, koji uključuje aktivnosti svih

	resora uključenih Nacionalni stambeni projekat. Opština Nikšić je opredijelila zemljište za izgradnju objekta kolektivnog stanovanja sa pratećim sadržajima za potrebe realizacije Nacionalnog stambenog projekta. Učešće Opštine Nikšić u ovom projektu je 5.000,00m ² u obuhvatu Detaljnog urbanističkog plana i Generalnog urbanističkog plana, kao i naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. U toku je postupak izdavanja urbanističko tehničkih uslova za objekat kolektivnog stanovanja. Eksperti CEB-a su sredinom oktobra boravili u Crnoj Gori i učestvovali u radu Nacionalne implementacione jedinice i ocijenili su pozitivno dosadašnje aktivnosti Nacionalne implementacione jedinice kao i ostalih institucija uključenih u ovaj proces. Na osnovu informacija dobijenih od strane CEB-a Ministarstvo rada i socijalnog staranja će do sredine januara pripremiti Pilot Projekat koji će se odnositi na gradnju objekta za kolektivno stanovanje u Opštini Nikšić.					
1.4 Utvrditi broj lica kojima su potrebni poboljšani životni uslovi	Do kraja 2012. godine	Utvrđen broj lica	Kreirana baza podataka	Nijesu potrebna sredstva	Vlada	
1.5 Utvrditi lokacije za izgradnju stambenih objekata	Do kraja 2012. godine	Utvrđena lokacija	Broj utvrđenih lokacija u određenim opštinama;	Nijesu potrebna sredstva	MORT	
I ako je utvrđivanje lokacija za izgradnju stambenih objekata u nadležnosti lokalnih jedinica, odnosno opština, one su iskazale spremnost da planskom dokumentacijom predvide i lokacije za izgradnju objekata za navedene svrhe, što će MORT pratiti kroz izradu i realizaciju planske dokumentacije lokalnih jedinica Ministarstvo rada i socijalnog staranja uputilo dopis opštinama i Zajednici opština Crne Gore sa informacijama o radu Koordinacionog odbora, njegovim aktivnostima, zadacima i obavezama. Dopis je sadržao i zamolnicu/preporuku da se planskom dokumentacijom predvide lokacije za ove namjene, odnosno da se ova tema predvidi dnevnim redom Zajednice opština Crne Gore. Uz dopis je dostavljen i tabelarni pregled broja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori radi lakšeg planiranja lokacije. Akcenat i praćenje aktivnosti biće stavljni na opštine sa najvećim brojem raseljenih i interno raseljenih lica.						
1.6 Izraditi nacrt Zakona o legalizaciji bespravno sagrađenih	Do kraja 2011. godine	Usvojen Zakon	Nelegalni objekti raseljenih i	Budžet	MORT Lokalna samouprava UNHCR	

	objekata			interno raseljenih lica i stranaca su legalizovani u skladu sa odredbama		DEU
Vlada Crne Gore je utvrdila Prijedlog zakona o legalizaciji neformalnih objekata 19. jula ove godine. Shodno načinu i postupku usvajanja predloga zakona, Prijedlog zakona o legalizaciji neformalnih objekata je dostavljen Skupštini Crne Gore na razmatranje i usvajanje.						
1.7 Identifikovati rješenje za uklanjanje prepreka za implementaciju programa za individualni smještaj	Do kraja 2011. godine	Identifikovana rješenja za uklanjanje prepreka za implementaciju programa za individualni smještaj	Programi za individualni smještaj planirani i implementirani bez prepreka	Nijesu potrebna sredstva	MORT	
MORT je identifikovao postojanje problema individualne gradnje kad su u pitanju raseljena i interna raseljena lica, koji je uzrokovan nemogućnošću ovih lica da steknu vlasništvo nad imovinom. Imajući u vidu da je Ministarstvo finansija donijelo Zakona o svojinsko pravnim odnosima, te da ono jedino može predložiti izmjene i dopune istog, neophodno je da ono pokrene aktivnosti koje se odnose na pripremu izmjene i dopune Zakona o svojinsko pravnim odnosima.						
Glavni cilj: PRUŽANJE POMOĆI ZA DOBROVOLJNI I STALNI POVRATAK						
1. Obezbjedivanje dobrovoljnog povratka, sa posebnim naglaskom na Kosovo	1.1 Vođenje evidencije o broju lica koja žele da se vrati na Kosovo	Do kraja 2012. godine	Ažuriran broj lica koja žele da se vrati;	Ažuriran broj lica – baza podataka	Nisu potrebna sredstva	ZZZI; MRSS; MUP; UP; Međunarodne org.
Kad je u pitanju dobrovoljni povratak, Vlada u saradnji sa UNHCR-om stvara uslove u kojima će povratak biti zasnovan na dobroj informisanosti o stanju u zemlji porijekla, i koji će se odvijati u međunarodno priznatim okvirima, uz pomoć koja je dostupna putem međunarodnih organizacija, donatora i zemlje porijekla.						

	<p>Kad su u pitanju interno raseljena lica sa Kosova, nedostatak raspoloživog zemljišta i stambenih rješenja, uz generalno ograničene uslove za reintegraciju i dalje utiče na izglede za njihov održivi dobrovoljni povratak na Kosovo.</p> <p>Zavod za zbrinjavanje izbjeglica od 2005. godine vodi evidenciju o licima koja su iskoristila pravo dobrovoljnog povratka, kao i o licima koja bi željela da se vrate na Kosovo. Do sada je ovo pravo iskoristilo oko 2.700 lica. U 2012. god se u zemlju porijekla vratilo 38 lica, od čega 34. na Kosovo, a 4 u BiH. Oko 60 porodica bilo je zainteresovano za povratak u pećki region, odnosno u opštine Peć, Đakovici, Klinu i Istok, ali je izostala konkretizacija aktivnosti i interesovanja za povratak u donosu na ovaj broj zainteresovanih.</p> <p>Kako bi se povećalo interesovanje IRL za povratak, pored aktivnosti koje nadležni crnogorski organi realizuju sa međunarodnim partnerima, potrebna je i veća podrška i spremnosti kosovskih vlasti da suštinski, a ne samo deklaratивno daju doprinos procesu dobrovoljnog i održivog povratka.</p>				
1.2 Organizovati informativne posjete	Do kraja 2012. godine	Organizovane informativne posjete	10 posjeta	12 000 €	MRSS MVPEI ZZZI
1.3 Potpisati Sporazum o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori na Kosovo	Do kraja 2011. godine	Potpisan Sporazum o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori na Kosovo	Sporazum se implementira	Nijesu potrebna sredstva	ZZZI; MRSS; MUP; UP; Međunarodne org.
<p>Predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija razgovarali su u Prištini (6 – 8. april 2011.) sa zvaničnicima Republike Kosova, kada je dogovoren da se odmah pristupi definisanju aktivnosti na zaključivanju Sporazuma o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica na Kosovo.</p> <p>Vlada Crne Gore je 19. maja. 2011. godine, utvrdila Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori sa Nacrtom sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o dobrovoljnem povratku na Kosovo interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori.</p>					

	<p>Notom br 09/2-1549/6 od 13 juna 2011. godine, Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore prenijelo je Ministarsvu inostranih poslova Republike Kosova zainteresovanost nadležnih organa Crne Gore za zaključivanje gore navedenog Sporazuma, dostavilo Nacrt Sporazuma. Ovom Notom MVPEI informisalo kosovsku stranu da je Vlada Crne Gore za šefa delegacije za pregovore imenovala dr Suada Numancića i zamolilo da nadležni organi Vlade Republike Kosovo dostave imena članova delegacije i predlože mjesto i datum održavanja pregovora. Ministarstvo inostranih poslova Republike Kosovo je potvrdilo da je primilo ovu Notu. Daljih aktivnosti na ovom planu nije bilo.</p> <p>Tokom sastanka predstavnika ZZZI, MRSS i UNHCR-a sa zamjenikom ministra za zajednice i povratak Vlade Republike Kosovo i zamjenikom gradonačelnika opštine Klina, od 31.10.2011 zaključeno je da će MRSS u saradnji sa ZZZI obezbjediti podatke o licima koja su zainteresovana za povratak na Kosovo, kako bi se u planirana budžetska sredstva za 2012. godinu uključio i jedan broj lica koja borave u Crnoj Gori. Takođe, Ministarstvo za zajednice i povratak obećalo je da će uložiti dodatne napore kako bi što skorije bio potpisani Sporazum o dobrovoljnem povratku između Vlade Republike Kosovo i Vlade Crne Gore.</p>				
	1.4 Definisati i obezbijediti pomoć za dobrovoljni povratak	Do kraja 2011. godine	Definisana i obezbijeđena pomoć za dobrovoljni povratak	Broj lica i dodijeljenih sredstava	50 000 € ZZZI; MRSS; MUP; UP; Međunarodne org.

PRILOG I

**INTEGRISANI AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE ZA TRAJNA RJEŠENJA PITANJA KOJA SE TIČU
RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA U CRNOJ GORI, SA POSEBNIM OSVRTOM NA PODRUČJE KONIKA
ZA 2013. GODINU**

Glavni cilj: RJEŠAVANJE PRAVNOG STATUSA RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA						
Ciljevi	Aktivnosti	Vremenski okvir	Rezultati	Indikatori	Finansiranje	Menadžment implementacija
1. Upis i naknadni upis u matični registar rođenih lica rođenih u Crnoj Gori van zdravstvenih ustanova	1.1. Izvršiti upis, odnosno naknadni upis u matični registar rođenih kroz upravni postupak koji vode područne jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova	Kontinuirana aktivnost	Obezbjedivanje uslova za upis u matični registar rođenih lica rođenih u Crnoj Gori van zdravstvenih ustanova	Broj podnijetih i riješenih zahtjeva	Nisu potrebna sredstva	MUP, MZ, Min prosvjete MRSS ZZI
2. Obezbjedivanje pomoći materijalno najugroženijim I/RL u pribavljanju dokumenata	2.1. Nastaviti sa iznalaženjem rješenja u okviru Regionalne tehničke radne grupe za dokumentaciju (Sarajevski proces) i vlastima Kosova u skladu sa sporazumom koji je MUP potpisao sa nadležnim vlastima Kosova.	31. decembar 2013. godine	Smanjenje iznosa administrativnih taksi i ubrzavanje procedura za izdavanje dokumenata potrebnih za podnošenje zahtjeva za status stranca sa stalnim	Administrativne takse smanjene Procedure za izdavanje dokumenata ubrzane	Budžet Donatorska sredstva	MUP MRSS ZZI DEU UNHCR

			nastanjenjem u Crnoj Gori			
	2.2. Sprovesti informativne kampanje o pitanjima koja se odnose na regulisanje pravnog statusa	Do 31.maja 2013. godine	Povećanja nivoa informisanosti o pitanjima koja se odnose na regulisanje pravnog statusa RL/IRL u Crnoj Gori i ostvarivanje ostalih pripadajućih prava	Pružene neophodne informacije o zakonskim rješenjima koja se odnose na regulisanje pravnog statusa	Budžet Donatorska sredstva	MRSS; MUP; ZZI; UNHCR
	2.3. Identifikovati ekstremno ugrožene porodice koje ne mogu da pribave dokumenta i pružiti im pomoć u pribavljanju istih	Kontinuirana aktivnost	Ekstremno ugrožene porodice identifikovane i pružena im pomoć u pribavljanju dokumenata	Broj ekstremno ugroženih porodica koje su identifikovane Broj porodica kojima je pružena pomoć u pribavljanju dokumenata	Budžet	MRSS ZZI MUP DEU UNHCR
3. Nastavak rješavanja zahtjeva raseljenih lica za dobijanje crnogorskog	3.1. Rješavanje zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo	Zakonom predviđen rok	Zahtjevi riješeni u zakonom predviđenom roku	Broj riješenih zahtjeva	Nisu potrebna sredstva	MUP

državljanstva						
4. Obezbjedivanje potrebne dokumentacije za lica sa invaliditetom, sa ciljem podnošenja zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem	4.1. Utvrđivanje broja lica sa invaliditetom kojima je potrebna dokumentacija	Do kraja 2013. godine	Utvrdjen broj lica	Broj identifikovanih lica	Budžet Donacije	MRSS ZZI UNHCR
	4.2. Imenovanje pravnih zastupnika za lica koja nisu u mogućnosti da pribave dokumentaciju	Do kraja 2013. godine	Imenovani pravni zastupnici	Broj imenovanih pravnih zastupnika	Budžet	MRSS
	4.3. Pribaviti dokumentaciju za identifikovana lica	Kontinuirana aktivnost	Pribavljena dokumentacija	Broj lica kojima je pribavljena dokumentacija	Budžet	MRSS MUP ZZI
	4.4. Davanje statusa stranca sa stalnim nastanjem ili privremenim boravkom na humanitarnoj osnovi ekstremno ugroženim I/RL za koje je očigledno da ne mogu pribaviti dokumentaciju potrebnu za podnošenje zahtjeva	Do kraja 2013. Godine	Dat status stranca na humanitarnoj osnovi ekstremno ugroženim I/RL koji ne mogu da pribave potrebnu dokumentaciju	Broj lica kojima je dat status stranca na humanitarnoj osnovi	Nijesu potrebna sredstva	MUP MRSS ZZI DEU UNHCR
5. Potvrđivanje statusa raseljenog lica za lica koja i dalje imaju potrebe za međunarodnom	5.1. Preispitivanje statusa po pojedinačnim zahtjevima	Do kraja 2013. godine	Potvrđen status raseljenog lica licima koja i dalje imaju potrebu za	Broj lica kojima je potvrđen status raseljenog lica	Nijesu potrebna sredstva	MUP u saradnji sa UNHCR-om

zaštitom, a kontinuirano borave u Crnoj Gori			međunarodno m zaštitom, a kontinuirano borave u Crnoj Gori			
6. Producenje roka važenja Uredbe o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interna raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori	6.1. Produciti rok važenja Uredbe	Do 31.maja 2013. godine	Producen rok važenja Uredbe	Producen rok važenja Uredbe	Nijesu potrebna sredstva	MRSS
7. Obezbijedena mogućnost za regulisanje statusa djeteta u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	7.1 Sprovesti Analizu o zakonskim rješenjima u ovoj oblasti, posebno sa aspekta uporednih iskustava	Do kraja 2013. godine	Omogućeno djetetu koje nije prijavljeno u bazu podataka o raseljenim licima dobijanje statusa na osnovu statusa njegovog (ih) roditelja	Usklađen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima sa preporukama iz Analize	Nijesu potrebna sredstva	MUP u saradnji sa UNHCR-om

Glavni cilj: OSTVARIVANJE PRAVA NA SOCIJALNU I DJEĆIJU ZAŠTITU

1. Uskladivanje Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti sa Zakonom o strancima kako bi se osigurao efektivni pristup socijalnim i dječijim pravima	1.1. Usvojiti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti	I kvartal 2013. godine	Usvojen Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti i u potpunosti uskladen sa Zakonom o strancima	Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti pruža efektivni pristup socijalnim i dječijim pravima	Nijesu potrebna sredstva	MRSS; NVO; UNHCR DEU
	1.2. Donijeti odgovarajuća podzakonska akta na Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti	Do kraja 2013. godine	Donijeta podzakonska akta	Podzakonska akta u primjeni	Nijesu potrebna sredstva	MRSS; NVO; UNHCR DEU
2. Informisanje I/RL o načinu ostvarivanja prava u skladu sa Uredbom o o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori.	2.1. Sprovedi informativne kampanje o uslovima za ostvarivanje prava u oblasti dječje i socijalne zaštite (organizovanje posjeta na terenu, fokus grupa ...)	Do kraja 2013. godine	Povećan nivo svijesti I/RL o načinu ostvarivanja u oblasti dječje i socijalne zaštite	Broj lica koja su informisana o načinu ostvarivanja prava.	MRSS Donator finansira projekte	MRSS; NVO; ZZZI; UNHCR
Glavni cilj: OSTVARIVANJE PRAVA NA OBRAZOVANJE						
1. Povećanje broja djece interno raseljenih lica iz	1.1. Razviti plan upisa djece RAE populacije, koji predviđa besplatan	Do kraja 2013. godine	Veći broj djece interno raseljenih lica	50 % djece interno raseljenih lica	Budžet, Donatorska sredstva	MP; EI; ZZZI;

RAE populacije obuhvaćenih predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem	upis, boravak i ishranu u vrtićima za RAE djecu iz porodica koje se nalaze u stanju socijalne potrebe		iz RAE populacije koja su obuhvaćena predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem	iz RAE populacije koja su obuhvaćena predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem		CKCG; NVO; Međunarodni partneri
	1.2. Razviti i primjeniti kraći program pripreme za osnovnu školu djece uzrasta od 5 do 6 godina	Do kraja 2013. Godine	Kreirana baza o ciljnoj grupi djece školskog uzrasta	Kreirana baza podataka	Budžet, Donatorska sredstva	MP; EI; ZZI; CKCG; NVO; Međunarodni partneri
	1.3. Obuka kadra	Do kraja 2013. godine	Obučen kadar	Broj edukovanih nastavnika	Budžet Donatorska sredstva	MP
2. Uključivanje IRL RAE djece u osnovno obrazovanje	2.1. Kreirati detaljnu bazu podataka o ciljnoj grupi doralske djece za školu	Do kraja 2013. Godine	Kreirana baza podataka o ciljnoj grupi djece školskog uzrasta	Kreirana baza podataka	Budžet Donatorska sredstva	MP
	2.2. Obezbjediti udžbenike i školski materijal za IRL i RAE djecu	Do kraja 2013. Godine	Obezbjedeni udžbenici i školski pribor za ciljanu grupu djece iz IRL i RAE populacije	Obezbjedeni udžbenici i školski pribor za 100% ciljne grupe djece iz IRL i RAE populacije	Budžet	MP
	2.3. Organizovanje povezivanja za ciljnu grupu RAE djece	Do kraja 2013. godine	Prevoz za ciljnu grupu RAE djece	Obezbjeden prevoz	Budžet Donatorska sredstva	MP

			obezbjeden			
	2.4. Primjeniti mehanizam kontinuiranog praćenja pohađanja nastave	Do kraja 2013. Godine	Smanjen drop out	Povećan broj djece koja ostaju u školi	Sredstva nijesu potrebna	MP
	2.5. Smanjenje segregacije učenika IRL RAE populacije	Do kraja 2013. Godine	Upis u gradske škole	Broj upisane djece u gradske škole	Sredstva nijesu potrebna	MP
	2.6. Obezobjediti obroke za ciljnugrupu RAE djece	Do kraja 2013. Godine	Obezobjeđeni obroci za ciljnu grupu RAE djece	Obezobjeđeni obroci za 100% ciljne grupe RAE djece	Budžet Donatorska sredstva	MP CKCG
3. Uskladivanje Zakona o visokom obrazovanju sa Zakonom o strancima kako bi se osigurao efektivan pristup visokom obrazovanju	3.1. Izmjeniti Zakon o visokom obrazovanju	Do kraja 2013. Godine	Zakon o visokom obrazovanju u potpunosti uskladen sa Zakonom o strancima	Zakon o visokom obrazovanju obezbjeđuje efektivan pristup visokom obrazovanju za lica sa statusom stranca	Nijesu potrebna sredstva	MP UNHCR DEU
Glavni cilj: OSTVARIVANJE PRAVA NA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU						
1. Informisanje I/RL o mogućnostima	1.1 Organizovati informativne kampanje za I/RL kroz informativne programe,	Do kraja 2013. godine	Podignuta svijest među svim I/RL o dostupnim	Broj posjeta I/RL centrima za podršku u domovima	Donatorska sredstva, projekti	MZ; IJZ; NVO

ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i sprovodenju preventivnih programa koji se odnose na očuvanje i unaprjeđenje zdravlja u domovima zdravlja (sa posebnim naglaskom na interno raseljena lica koja borave u kampu na Koniku)	obezbjedivanje relevantnih gostujućih eksperata iz oblasti javnog zdravlja i širenje informacija putem medija (na primjer TV spotovi, višejezični pamfleti, medijatori ...)		programima	zdravlja Broj pripadnika RAE populacije koji posjećuju centre za podršku u domovima zdravlja		
2. Informisanje zdravstvenih radnika o pravima I/RL propisanih zakonom	2.Informisati zdravstvene ustanove i Fond za zdravstveno osiguranje o pravima I/RL propisanih zakonom	Do kraja 2013. godine	Poslata pisma svim zdravstvenim institucijama i FZO o pravima I/RL propisanih zakonom	100% zdravstvenih radnika informisano pravima I/RL propisanih zakonom	Nijesu potrebna sredstva	MZ
3. Podizanje svijesti među I/RL ženama o reproduktivnom zdravlju	3.1 Organizovati informativne kampanje o značaju reproduktivnog zdravlja, sa posebnim osvrtom na populaciju tinejdžerskog uzrasta	Do kraja 2013. godine	Veći broj interno raseljenih I/RL žena informisan o značaju reproduktivnog zdravlja;	Broj posjeta I/RL žena koji je posjetio izabranog ginekologa, Broj tinejdžerki	Donatorska sredstva, projekti	MZ; IJZ; CKCG; NVO

				koji je posjetio savjetovalište za reproduktivno zdravlje u DZ		
	3.2 Saradnja sa nevladinim sektorom koji se bavi zdravljem u cilju pružanja provjerениh informacija I/RL	Do kraja 2013. godine	Potpisani sporazumi	Projekti na kojima je ostvarena saradnja	Nijesu potrebna sredstva	MZ
Glavni cilj: UKLJUČIVANJE RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA NA TRŽIŠTE RADA						
1. Podizanje svijesti I/RL o pravima po osnovu nezaposlenosti, sa posebnim osvrtom na RAE populaciju	1.1 Sprovesti informativne kampanje (kampanje u medijima, okrugli stolovi, itd.).	Do kraja 2013. godine	Sprovedene informativne kampanje Podignuta svijest među I/RL o pravima po osnovu nezaposlenosti Povećan broj lica prijavljenih kod Zavoda za zapošljavanje	Broj lica obuhvacen informativnom kampanjom	Donatorska sredstva, projekti, Budžet	ZZZ; ZZZI; NVO; Međunarodne organizacije;
2. Podizanje svijesti poslodavaca o pravu na rad i zapošljavanje I/RL i lica sa statusom stranca na okruglim	2.1. Informisati poslodavce o pravu na rad i zapošljavanje I/RL i lica sa statusom stranca na okruglim	Do kraja 2013. godine	Podignuta svijest među poslodavcima o pravu na rad i zapošljavanje	Broj održanih okruglih stolova i sastanaka	Donatorska sredstva projekti, Budžet	MRSS ZZZCG ZZZI UNHCR

stranca	stolovima i sastancima		I/RL i lica sa statusom stranca	Broj poslodavaca obuhvaćenih radom na okruglim stolivima i sastancima		
3. Unapredjenje znanja i vještina I/RL kroz aktivnosti Zavoda za zapošljavanje radi zadovoljavanja potražnje za radnom snagom na tržištu (sa posebnim osvrtom na RAE populaciju)	3.1. Obuhvatiti I/RL programima politike aktivnog zapošljavanja (SOO, stručna prekvalifikacija...)	Do kraja 2013. godine	Stečena znanja i vještine koje su I/RL potrebne na tržištu rada;	Broj lica obuhvacenih programima politike aktivnog zapošljavanja	Donatorska sredstva; projekti, Budžet	ZZZCG; Međunarodne organizacije; NVO
4. Izmjena Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju kako bi bilo omogućeno da se stranci sa stalnim nastanjnjem i privremenim boravkom zapošljavaju u obrazovnom	4.1 Izmijeniti Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju	Prva polovina 2013. godine	Izmjenjen Opšti Zakon o obrazovanju i vaspitanju kako bi bilo omogućeno da se stranci sa stalnim nastanjnjem i privremenim boravkom zapošljavaju u	Opšti Zakon o obrazovanju I vaspitanju pruža mogućnost da se stranci sa stalnim nastanjnjem ili privremenim boravkom zapošljavaju u	Nisu potrebna sredstva	MP DEU UNHCR

sistemu			obrazovnom sistemu	obrazovnom sistemu		
6. Omogućeno licima sa statusom stranca sa stalnim nastanjnjem članstvo u Inženjerskoj komori Crne Gore pod istim uslovima kao državljanima Crne Gore	Izmjenjen Pravilnik o naknadama u Inženjerskoj komori Crne Gore, kako bi omogućio licima sa statusom stranca sa stalnim nastanjnjem članstvo u Inženjerskoj komori Crne Gore pod istim uslovima kao državljanima Crne Gore	Do kraja 2013. godine	Omogućeno licima sa statusom stranca sa stalnim nastanjnjem da plaćaju istu visinu članarine za članstvo u Inženjerskoj komori Crne Gore kao i državljanima Crne Gore	Izmjenjen Pravilnik o naknadama u Inženjerskoj komori Crne Gore u dijelu visine članarina	Nisu potrebna sredstva	MORT
Glavni cilj: UNAPREĐENJE STAMBENIH USLOVA RASELJENIH I INTERNO RASELJENIH LICA						
1. Obezbjedivanje adekvatnog standarda stanovanja za raseljena i interno raseljena lica koja borave u uslovima ispod standarda (sa posebnim osvrtom na interno raseljena lica koja borave u kampu na	1.1. Donijeti Zakon o socijalnom stanovanju	I kvartal 2013. godine	Usvojen Zakon o socijalnom stanovanju	Usvojen Zakon o socijalnom stanovanju	Nisu potrebna sredstva	MORT; ZZZI; Lokalna samouprava; Međunarodne organizacije; korisnici;
	1.2. Donijeti podzakonska akta u cilju implementacije Zakona	Do kraja 2013. godine	Omogućena puna implementacija Zakona o socijalnom stanovanju	Donijetapodzakonska akta u cilju implementacije Zakona	Nisu potrebna sredstva	MORT

Koniku)	1.3. Stvoriti prepostavke za izgradnju 90 stambenih jedinica na Koniku	Do kraja 2013. godine	Izgrađene stambene jedinice	90 izgrađenih stambenih jedinica	1,7 mil € (90 stambenih jedinica)	DEU MRSS Glavni grad Podgorica
	1.4. Obezjediti uslove za izgradnju stambenih jedinica za ugrožene porodice u kolektivnim naseljima uključujući divlje naselje i Vrela Ribnička (Regionalni projekat Beogradska inicijativa)	Do kraja 2016. godine	Inteziviran rad Nacionalne implementacione jedinice za izradu Nacionalnog stambenog projekta u okviru Beogradske inicijative“. Izgrađene stambene jedinice	1,127 izgrađenih stambenih jedinica	27.6 mil €	(Međunarodni donatori, CEB, vlada)
	1.5.Sprovesti informativne kampanje o pitanjima koja se odnose na Regionalni stambeni projekta	Do kraja 2013. godine	Dostupne informacije na web situ MRSS o svim fazama implementacije Regionalnog stambenog projekta. Distribuirane informacije o Pilot projektu	Korisnici Regionalnog stambenog projekta obavješteni o fazama implementacije	Budžet, Donatorska sredstva,	MRSS ZZI UNHCR

			sa kojim će Crna Gora aplicirati u okviru RSP			
1.6. Utvrditi broj lica kojima su potrebni poboljšani životni uslovi	Do kraja 2013. godine	Utvrdjen broj lica	Kreirana baza podataka	Nijesu potrebna sredstva	MRSS ZZZI UNHCR	
1.7. Utvrditi lokacije za izgradnju stambenih objekata po opštinama u Crnoj Gori	Do kraja 2013. godine	Utvrdjena lokacija	Broj utvrđenih lokacija u određenim opštinama;	Nijesu potrebna sredstva	Jedinice lokalne samouprave MORT MRSS	
1.8. Donijeti Zakon o legalizaciji neformalnih objekata	I kvartal 2013. godine	Usvojen Zakon o legalizaciji neformalnih objekata	Nelegalni objekti raseljenih i interno raseljenih lica i stranaca su legalizovani u skladu sa odredbama ovog Zakona	Budžet	MORT Lokalna samouprava UNHCR DEU	
1.9. Identifikovati rješenje za uklanjanje prepreka za implementaciju programa za individualni smještaj	Do kraja 2013. godine	Identifikovana rješenja za uklanjanje prepreka za implementaciju programa za individualni smještaj	Programi za individualni smještaj planirani i implementirani bez prepreka	Nijesu potrebna sredstva	MF Jedinice lokalne samouprave	

	1.10. Obezbjediti uslove za postavljanje kontejnera za smještaj IRL koji žive u kampu Konik 2	Do kraja 2013. godine	Obezbjedeni kontejneri za smještaj porodica koje žive u kampu Konik 2	Broj obezbjedenih kontejnera Broj porodica smještenih u kontejnerima	Donatorska sredstva	MRSS ZZZI CK CG Glavni grad US ambasada UNHCR
Glavni cilj: PRUŽANJE POMOĆI ZA DOBROVOLJNI I STALNI POVRATAK						
1. Obezbjđivanje dobrovoljnog povratka, sa posebnim naglaskom na Kosovo	1.1. Vođenje evidencije o broju lica koja žele da se vrate na Kosovo	Do kraja 2013. godine	Ažuriran broj lica koja žele da se vrate;	Ažuriran broj lica – baza podataka	Nisu potrebna sredstva	ZZZI; MRSS; MUP; UP; Međunarodne org.
	1.2. Organizovati informativne posijete Kosovu uz logističku podršku Uprave policije	Do kraja 2013. godine	Organizovane informativne posijete	Broj posjeta	Budzet Projekti Donacije	MRSS MVPEI ZZZI UNHCR UP
	1.3. Potpisati Sporazum o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori na Kosovo	Do kraja 2013. godine	Potpisan Sporazum o dobrovoljnem povratku interno raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori na Kosovo	Sporazum se implementira	Nijesu potrebna sredstva	ZZZI; MRSS; MUP; UP; Međunarodne org.
	1.4. Definisati i obezbijediti pomoć za dobrovoljni povratak	Do kraja 2013. godine	Definisana i obezbijedena pomoć za dobrovoljni povratak	Broj lica i dodijeljenih sredstava	Budzet Projekti Donacije	ZZZI; MRSS; MUP; UP; Međunarodne org.

ZAKLJUČCI SA VI SJEDNICE KOORDINACIONR ODBORA:

1. Koordinacioni odbor je na VI sjednici razmotrio i jednoglasno usvojio Izvještaj o realizaciji mjera iz Integrisanog akcionog plana za implementaciju Strategije za trajna rješenja pitanja koja se tiču raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osrvtom na područje Konik za 2012. godinu i zaključio da oslikava težak i naporan rad svih nadležnih organa i međunarodnih subjekata koji su uspjeli da u proteklom periodu blagovremeno odgovore svim očekivanim ali i nepredviđenim izazovima.
2. Kordinacioni odbor je razmotrio i jednoglasno usvojio Predlog integrisanog akcionog plana za implementaciju Strategije za trajna rješenja pitanja koja se tiču raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osrvtom na područje Konika za 2013. godinu i u njemu definisao mjere koje predviđaju nove zakonske aktivnosti, ali i intezivniju regionalnu i međunarodnu saradnju na iznalaženju trajnih i održivih rješenja za raseljana lica u Crnoj Gori.
3. Posebno su pohvaljene mjere koje je realizovao Operativni tim za praćenje i koordinaciju aktivnosti povodom požara koji je zahvatio Kamp Konik I, posebno imajući u vidu da je za manje od četiri mjeseca završen postupak postavljanja i useljavanja 212 stambenih kontejnera za 150 porodica sa ukupno 800 lica i time obezbjeđeno srednjoročno smještajno rješenje za sve porodice čije su barake izgorele u ovom požaru.
4. Naglašena je zabrinutost povodom ozbiljnosti situacije u oblasti Konika, koja se odnosi na stvaranje prepostavki za korišćenje stambenih kontejnera, koja je uslovljena postojanjem duga za utrošenu električnu energiju u kampu Konik I, čije je izmirenje preduslov za priključenje ovog naselja na električnu mrežu i sprovođenjem neophodnih radnji vezanih za pokretanje procedure za izdavanje elektroenergetske saglasnosti.
5. Zaključeno je da situacija na Kampu Konik I zahtjeva brzo i sinhronizovano reagovanje predstavnika nadležnih državnih organa, lokalne samouprave i međunarodnih partnera kako bi se postigli infrastrukturni standardi neohodni za adekvatno funkcionisanje Kampa Konik u narednom periodu.